We pledge allegiance to the FLAG of the United States of America, and to the Republic for which it stands, one Nation, indivisible, with liberty and justice for all.

LIETUVIŲ ŽINIOS
LITHUANIAN NEWS

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER NOVEMBER 20, 1942, AT THE POST OFFICE AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA, UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1870

ADVERTISING DOES NOT COST— IT PAYS!
It pays to advertise in the "Lithuanian News"
The only Lithuanian Weekly in Ohio and Western Pennsylvania.

METAI (VOL.) VIII | Kaina 5c | PITTSBURGH (3), PA., PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 7, 1944 | Prenumerata $2 Metams | NO. 1

Įvykių Aidai

Į "Lietuvių Žinių" Skaitytojus

Tie kurie skaitēte "Lietuvių Žinias" pereitais metais, be abejo įsitikinote, kad verta ir naujais metais tą laikraštį skaityti.

Todėl nieko nelaukdami siuskite prenumeratos atnaujinimą ir šiems, naujiems 1944 metams. Kurie esate skolingi už pereitus metus, siuskite kartu ir skolą.

Geras susipratęs lietuvis žino, kad neužtenka pačiam mūsų laikraštį skaityti, bet reikia paraginti draugą, kaimyną ir pažįstamą, kad taipgi skaitytų. Todėl maloniai prašome visų mūsų skaitytojų būti kartu ir "Lietuvių Žinių" platintojais, ypač dabar prasidėjusio vajaus proga. Kiekvienas, kuris užrašys, iki kovo 5 d., 1944 metų, 5 naujas metinės "Lietuvių Žinių" prenumeratas, gaus dykai laikraštį per visus 1944 metus ir galės dalyvauti brangių dovanų laimėjime, kurias paskirs "Lietuvių Žinių" leidėjai ir rėmėjai.

Nieko nelaukdamas stok į vajininkų eiles ir pareikalauk iš redakcijos prenumeratų užrašymo ir kvitų knygelės.

Sekančią savaitę tikimės galėsime jau pradėti skelbti pavardes pirmųjų vajininkų. Įdomu, kas bus pirmutinis ar pirmutinė.

Atminkite, kad tik užrašę 5 metines "Lietuvių Žinių" prenumeratas gauna vajininko vardą ir progą laimėti brangią dovaną, kovo 5 d., 1944 metais, įvykstančiame Pittsburghe, laimėjimų traukime.

*

"Lietuvių Žinių" Vajaus Tikslas

Visi žinote, kad "Lietuvių Žinios" yra naujakurys. Vos tik metai suėjo, kaip "Letuvių Žinios" įsisteigė nedidelę savo spaustuvėlę, kurion jau sudėta apie $6,000 ir dar toli gražu ne viską turime, kas yra būtina turėti spaustuvei. Trūksta dar įvairių mašinų, raidžių ir kitokių reikmenų, reikalingų spaudos darbams atlikti ir laikraščio išvaizdai pagerinti. Keliolikos žmonių idealistų būrelis sudėjo tuos pirmuosius $6,000, už kuriuos jie jokio procento negauna ir tikriausiai niekad negaus, nes lietuviško laikraščio biznis nebuvo ir nebus pelningas Amerikoje.

Kad mūsų spaustuvėlę pakenčiamai įrengti ir užtikrinti ilgesniems metams "Lietuvių Žinių" gyvavimą, reikėtų dar įvestuoti bent $6,000. Negalima norėti, kad tie patys patriotai lietuviai, kurie sudėjo pirmuosius 6,000 dolerių, dar dėtų.

Reikia naujų žmonių, kurie stotų į "Lietuvių Žinių" šėrininkų eiles arba nors nedidele metine auka paremtų tą sunkų lietuviško laikraščio leidimo darbą.

Geriausiai būtų, jei dabar paskelbto vajaus proga, kiekvienas mūsų laikraščio skaitytojas, kiekviena lietuviška, o ypač katalikiška draugija, kurių nemokamus garsinimus dedame per ištisus metus, atsimintų savo geriausį prietelių ir atsiųstų kad ir nedidelę auką laikraščio palaikymui. Jeigu visi skaitytojai ir visos vakarinės Pennsylvanijos ir Ohio lietuvių kolonijų draugijos ateitų su parama savo laikraščiui, tai nė nepajustume, kaip trūkstama suma pinigų būtų sudėta. Šiuo būdu Amerikos lietuviai pasistatytų dar vieną tautai kultūros paminklą, kuris liūdytų dabartinės mūsų lietuvių kartos duosnumą ir pasiaukojimą savo tautos reikalams.

*

Kamgi "Lietuvių Žinios" Tarnauja?

Kiekvienas sąžiningas žmogus, nuolat skaitantis mūsų laikraštį, turi pripažinti, kad "Lietuvių Žinių" reikšmė mūsų tautos kovoje dėl laisvės yra be galo didelė. Mūsų laikraštis, kaip nesenai, per vieną bankietą, išsireiškė vienas lietuvis patriotas, yra nuolatinis patriotizmo žadintojas ir įkvėpėjas, kuris neduoda lietuviams užmiršti savo tautos ir savo Bažnyčios reikalų.

"Lietuvių Žinios" nėra kokio nors vertelgos nuosavybė, bet yra visuomenės laikraštis. Prie "Lietuvių Žinių" dirbantieji 3 darbininkai tegauna, palyginti su šių laikų uždarbiais, labai menkučius atlyginimus, o turi dirbti ne po 8, bet kartais po 14-16 valandų dienoje. Laikraščio leidėjų sudėtų pinigų procentai ir darbininkų paaukotas darbas lieka kaip auka bendriems mūsų tautos reikalams.

Visa tai aiškiname viešai ne tam, kad gauti gerb. skaitytojų užuojautą, jus sugraudinti, bet tam, kad mūsų skaitytojai žinotų visą teisybę apie savo laikraštį ir jeigu kuris iš Tamstų būsite toks geras atsiųsti paramos laikraščiui, kad žinotumėt, jog ta parama neis į keno nors privatišką kišenių, bet bus sunaudota tos gražios mūsų kultūros įstaigos sustiprinimui ir lietuvių tautos teisių bei garbės stipresniam gynimui.

*

Rytinės Lenkijos ir Baltijos Respublikų Likimas

Raudonajai armijai artėjant prie Lenkijos ir Baltijos Respublikų rubežių visu aštrumu iškyla tų valstybių likimo problema. Runusistatymas pavergti rytinę Lenkiją ir Baltijos valstybes kelia didelio nerimo tų tautų išeivijoje Amerikoje ir stato į labai keblią padėtį Amerikos ir Anglijos demokratines vyriausybes, kurios 1942 metais yra paskelbusios Atlanto Čarterį, garantuojantį visoms buvusioms laisvoms valstybėms nepriklausomybę.

Labai greitu laiku turės būti surasta kokia nors išeitis: arba Rusija turės atsisakyti nuo savo nepamatuotų reikalavimų, arba didžiosios demokratijos turės sulaužyti savo iškilmingai duotą tautoms prižadą apginti jų laisvę.

Jeigu Rusija norės ir toliau palaikyti su demokratijomis nuoširdžius santykius, tai ji turės pakeisti savo klaidingą nusistatymą. Rusijos užsispyrimas vykdyti savo imperialistinę politiką gali privesti Jungtines Tautas prie didelio skilimo, kuriuo pasinaudotų Europos fašizmas.

*

Amerika Turėtų Imtis Energingos Politinės Akcijos

Dabartiniu laiku didžiausį autoritetą Jungtinių Tautų tarpe turi Amerikos vyriausybė. Todėl jai išpultų imtis iniciatyvos prikalbinti sovietų vyriausybę atsisakyti nuo savo imperialistinės politikos. Jeigu Amerikos vyriausybė to nepadarys dabar, tai po Hitlerio sumušimo visai nedaug vilčių beliks prikalbinti Rusiją pakeisti jos klaidingą nusistatymą kaimyninių tautų atžvilgiu.

Neužmirškime, kad Amerika ir Anglija dar kurį laiką bus užimtos grumtynėmis su Japonija. Į tą tarpą Stalinas, su savo raudonąja armija, gali pasidaryti pilnas Europos šeimininkas.

Todėl visų mažųjų Europos tautų išeiviai Amerikoje turėtų kuogreičiausiai kreiptis į prezidentą Rooseveltą ir prašyti jo, kad jis imtųsi iniciatyvos sutvarkyti rytų ir centro Europos problemas dabar, kol vokiečiai dar nesumušti. Atidėjimas tų problemų sprendimo po karui, gali reikšti Europos mažosioms tautoms ilgametį pavergimą.

*

Kraujas Liesis Upeliais

Rusijai užsimojus pavergti savo mažuosius kaimynus, kraujo praliejimas nesustos Europoje, nors Hitleris ir bus sumuštas. Rusijos kaimynai jausdami, kad jiems gręsia ilgų metų vergija, iš visų jėgų priešinsis rusų pastangoms paimti savo globon svetimas jiems tautas. Prasidės žudymai, sabotažas ir visokie žiaurumai.

Nejaugi Amerikos visuomenė ir jos demokratinė vyriausybė galės ramiai žiūrėti, kaip rytų ir centro Europoje vėl kraujas tekės upeliais.

To viso galima būtų išvengti, jei Amerikos ir Anglijos vyriausybės dabar susikalbėtų su Rusija, jos vakarinių sienų klausimais, ir gautų iš Rusijos užtikrinimą, kad rusų armijos, po Hitlerio sumušimo, pasitrauks iš Lenkijos, Suomijos ir Baltijos Respublikų žemių.

Sovietų Kariuomenė Perėjo Lenkų Sieną

MASKVA, Rusija, Sausio 3 d.—Žitomiro fronte sovietų kariuomenė okupavo Novograd Volynską, paskutinę nacių tvirtovę šiame fronto ruože, šiandien paskelbė sovietų štabas.

Tame pačiame fronte rusai užėmė Pojaski ir perėjo Lenkijos sieną.

Berdičevo srityje vokiečiai labai atkaliai priešinasi, todėl ir sustabdytas sovietų judėjimas prie Rumunijos sienos.

Rusams Lieka 35 Mylios iki Latvijos

MASKVA, Rusija, Sausio 3 d.—Nevelio fronte rusai pasistūmė pirmyn, dabar jiems lieka tiktai 35 mylios iki buvusiųjų Latvijos sienų, šiandien paskelbė štabas.

Rusai labai smarkiai puola vokiečius Bielaja Cerkov srityje, kur naciai yra gerai įsistiprinę.

Maskvos radio tvirtina, kad Hitleris pasiuntė gen. Jodl ir štabo viršininką Zeitler į Žitomiro frontą, bet ir šie negali sulaikyti raudonarmiečių.

Naciai Rengiasi Evakuoti Berlyną

STOCKHOLM, Švedija, Sausio 3.—Vokiečių valdžia rengiasi evakuoti visą milioną civilinių gyventojų iš Berlyno, praneša korespondentai iš Vokietijos.

Paskutinėmis dienomis britų lakūnai padarė tokių didelių nuostolių, kad valdžia iškvietė tris divizijas gelbėjimo darbams.

Vokiečių cenzūra jau leido laikraštininkams aprašinėti padarytus nuostolius. Naciai nepajėgia užgesinti gaisrų.

Spauda Skleidžia Melus Apie Suomiją

Sausio 3 d.—Suomijos visuomenė pradėjo rodyti labai didelio susirūpinimo apie skleidžiamus melus J. A. Valstybių spaudoje.

Paskelbtos žinios apie rusų belaisvių kankinimus yra gryniausias išmislas, sako valdžios atstovai.

Socialdemokratai reikalauja valdžios imtis žygių prieš melagingą sovietų propagandą Amerikoje. Washingtone skleidžiamos Maskvos žinios yra labai kenksmingos Suomijos gyventojams.

Vokiečiai Sako 'Tik Perkelia Frontą'

NEW YORK, Sausio 3 d.—Išnaudoję visas priemones išaiškinti savo kariuomenių pasitraukimus, vokiečiai šiandien surado naują. Nacių raportas, gautas Stockholme, sako: "Mūsų rytinis frontas, nuo Vitebsko iki Juodosios jūros, perkeliamas į vakarus."

Japonams Leis Išsirinkti Valdžią

CHUNGKING, Kinija, Sausio 3 d.—Visi Japonijos militaristai privalo būti išnaikinti ir Japonijos gyventojams leista išsirinkti norima valdžia, Naujų Metų proga kovojantiems kiniečiams pareiškė gen. Čiankaišekas.

Praeitais metais Ašies likimas buvo nuspręstas, pareiškė prezidentas, o šiais metais priešams bus suduoti mirtini smūgiai.

Pavojus Lietuvos Profesionalams

(LRKFSB) — Lenkų informacijų agentūra PAT per Turkiją paskelbė žinią, jog rugpiūčio 15 d. Himmleris išleidęs specialų potvarkį, pagal kurį iš apleidžiamų kraštų šviesuomenė turi būti išsigabenama arba sunaikinama, nepaliekant pėdsakų. Pirmoje eilėje esąs kreiptinas dėmesys į inžinierius, technikus, meisterius, paskui į gydytojus, vaistininkus, slauges. Reikia manyti, kad iš tų kadrų vokiečiai ką galėdami stengsis išsigabenti priverstiniems kariniams darbams į Vokietiją.

Grinius Ištremtas, Kun. Krupavičius Išvežtas į Vokietiją

(LKFSB) — Per Londoną mus pasiekė žinia, kad Dr. K. Grinius, buvęs Lietuvos prezidentas, vokiškojo okupanto liko išsiųstas į savo gimtąjį ūkį Marijampolės apskrityje, Gudelių valsčiaus, kaimą Salemą-Būdą, kur jis laikomas stipriojo Gestapo priežiūroje. Kun. M. Krupavičius, buvęs žemės ūkio ministeris, kurs pravedė žemės ūkio reformą Lietuvoje, tuo pačiu metu liko išdeportuotas į Vokietiją. Neturime žinių į kokią vietą. Matomai, kad ta skriauda šiems garbingiems lietuviams buvo nacių padaryta vasarą arba rudenį. Taipgi ir prof. Aleksa esąs ištremtas į Vokietiją.

Iš Katalikų Pasaulio

Naciai Nužudė Lietuvoje 10 Kunigų

STOCKHOLM (KAP).—Švedų sostinėn nesenai, slaptais keliais, atvyko žymus politikas iš nacių okupuotos Lietuvos ir uždarame susirinkime Stockholme padarė pranešimą apie katalikų bažnyčios dabartinę būklę Lietuvoje. Pagal to politiko pranešimą, nacių valdžia Lietuvoje pradėjo smarkiai persekioti katalikų dvasiškiją. 10 kunigų naciai jau sušaudę, 18 esą nuteista sunkiųjų darbų kalėjimu ir 15 kunigų išvežta Vokietijon į koncentracijos stovyklas.

Nors bažnyčios Lietuvoje dar tebėsančios atdaros, bet dvasiškijos veikimas labai apsunkintas. Didelės masės lietuvių esančios išvežtos į Vokietiją priverstiniems darbams.

Dėl katalikų bažnyčios persekiojimo numatoma ir Lietuvoje didelis kunigų trūkumas.

*

WASHINGTON, D. C.—Čia kaip kasmet, taip ir šįmet, prieš Baltuosius Namus buvo paruošta Kalėdų eglaitė, kurią pašventinti buvo pakviestas kun. L. C. Gorman, S. J. Tose iškilmėse dalyvavo įvairių tautų ir tikybų žmonės. Visi buvo labai patenkinti. Jie nei kiek nesipiktino, kad katalikų kunigas buvo pakviestas pašventinti eglaitę. Tai gražus ir mums pavyzdis, ypač "tautininkams," kurie bijosi ne tik kunigo, bet ir katalikų pakviesti į panašias iškilmes. Sakysim, kad ir bomberio šventinimo iškilmes.

*

BROOKLYN, N. Y.—Sakoma, kad Panelės Švč. Nenustojančios Pagelbos parapija turi kariuomenėje daugiausiai jaunuolių, negu kokia kita parapija Amerikoje. Iki šiol karo tarnybon pašauktų skaičius yra 2,345

METINIS "LIETUVIŲ ŽINIŲ" VAJUS

PRASIDĖJO

SAUSIO (JANUARY) 5 DIENĄ

IR TĘSIS DU MĖNESIUS IKI

KOVO (MARCH) 5 DIENOS, 1944 METŲ

Visus mūsų laikraščio skaitytojus, prietelius ir rėmėjus maloniai prašome, šio vajaus proga, užrašyti "Lietuvių Zinias" savo artimiesiems ir pažįstamiems.

Pasistenkime visi, kad "Lietuvių Žinių" skaitytojų šeima šįmet bent dvigubai padidėtų, nes tik tada laikraštis galės dar patobulėti, kaip turinio, taip ir techniško atžvilgiu.

Kiekvienas, kuris, šio vajaus proga, suras 5 naujus metinius mūsų laikraščio skaitytojus, gaus dykai "Lietuvių Žinias" per visus metus ir dalyvaus laimėjime labai brangių dovanų, kurias paskirs "Lietuvių Žinių" leidėjai ir mūsų laikraščio rėmėjai.

Dovanų išlaimėjimas bus įvykdytas kovo mėnesio 5 dieną, masiniame "Lietuvių Žinių" skaitytojų ir rėmėjų susirinkime Pittsburghe.

Kiekvienas, kuris prisiųs 5 naujas "Lietuvių Žinių" prenumeratas, bus įtrauktas į vajininkų eilę ir jo vardas, pavardė ir adresas bus skelbiama "Lietuvių Ziniose."

Lauksime, kas bus pirmutinis ar pirmutinė, kuris stos į tą prakilnų ir šventą geros spaudos platinimo darbą.

Norintieji dalyvauti "Lietuvių Žinių" vajaus talkoje prašomi tučtuojau tą savo kilnų norą pranešti redakcijai (119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa.), kad mes galėtumėm išsiųsti Tamstoms prenumeratų užrašymo ir pinigų priėmimo kvitų knygelę.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" LEIDĖJAI,
REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

Lietuvių Žinios
Savaitinis Laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEmlock 3121

Kainuoja:

Jungt. Valstybėse metams	$2.00
Jungt. Valstybėse pusmečiui	1.00
Užsieny metams	3.00
Užsieny pusmečiui	1.50

Skelbimų kainos sulig susitarimo

Lithuanian News
Weekly Publication
Issued by
The Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.
119 So. 22nd St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel.: HEmlock 3121

Subscription Rates:

In U. S. A., one year	$2.00
In U. S. A., six months	1.00
Other countries, one year	3.00
Other countries, six months	1.50

Advertising rates on application

Owners and Publishers of "Lithuanian News" weekly:
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC LITERARY SOCIETY, INC.
119 South 22nd Street, Pittsburgh 3, Pa.
JOHN GRĖBLIŪNAS, President
ANTHONY KATILIUS, Vice-President
ADOLPH PALECKIS, Secretary
Rev. JOSEPH SKRIPKUS, Treasurer
STANLEY GABALIAUSKAS, Editor
Rev. MAGNUS KAZENAS, Assist. Editor
ANNA NAUJELIS, Business Manager

Raštus ir žinias "Lietuvių Žinios" trumpina savo nuožiūra; nesunaudoti raštai korespondentams negražinami, jei tam tikslui neprisiunčiama pašto ženklų.

PAVERGTIEJI LIETUVIAI DIRBA JUNGTINIŲ TAUTŲ PERGALEI

Vieną neutralią šalį Europoje pasiekė Lietuvoje leidžiamų slaptų laikraščių kopijos, iš kurių sužinome daug įdomių dalykų apie nacių pavergtų mūsų brolių gyvenimą.

Amerikos lietuvius ypač džiugina tas faktas, kad pavergtos Lietuvos lietuviai vis daugiau įsitraukia į slaptą požeminį judėjimą, kuris yra nukreiptas prieš dabartinį okupantą—nacius. Tik dėka to gerai suorganizuoto požeminio judėjimo ir slaptos lietuviškos spaudos, naciams nepavyko gauti Lietuvoje vyrų savo armijos retėjančioms eilėms papildyti.

Kitas budingas dalykas, kurį sužinome iš tos slaptos Lietuvos spaudos, kad vis didesnis skaičius lietuvių, nacių pavergtoje Lietuvoje, gauna informacijų apie Amerikos lietuvių veiklą savo tėvynei gelbėti ir Amerikos prezidento ir vyriausybės pastangas gelbėti Lietuvą ne tik iš nacių vergijos, bet ir apsaugoti ją nuo naujos rusų okupacijos.

Amerikos vyriausybės idealistinis nusistatymas saugoti mažąsias Europos tautas nuo didžiųjų valstybių despotizmo, sukelia tų tautų visuomenėse daug entuziazmo ir įkvepia pasiryžimo energingiau kovoti su pavergėjais. Mažųjų tautų kovos energija dar padidėtų, jei Sovietų Rusija atsisakytų nuo savo nelemtų pretenzijų į žemes savo vakarinių kaimynų.

Nežiūrint į gręsiantį rusų okupacijos pavojų, lietuvių masės, vadovaujamos demokratiško nusistatymo inteligentijos, jau veda gana smarkią kovą prieš nacius ir gelbsti Jungtinėms Tautoms laimėti karą.

Nacių valdžia Lietuvoje taipgi jaučia lietuvių visuomenės, o ypač inteligentijos neprielankumą, nes ką tik gautomis žiniomis iš okupuotos Lietuvos, okupantai pradėjo smarkiau persekioti demokratinio nusistatymo inteligentiją.

Buvęs Lietuvos Respublikos prezidentas Dr. K. Grinius ištremtas į savo tėviškę Suvalkijon, be teisės gyventi Kaune, o kun. M. Krupavičius, krikščioniškos demokratijos lyderis, ir J. Aleksa, liberalinės visuomenės lyderis, uždaryti koncentracijos stovyklose, Vokietijoje.

Tai pirmosios nacių aukos iš lietuvių vadovaujančių sluoksnių tarpo, o kiek iki šiai dienai jau yra nukentėję eilinių kovotojų, kas ir besuskaitys.

Juo tolyn, kova be abejo eis aršyn ir į karo pabaigą, vokiečius vejant iš Lietuvos, lietuviai stos, su ginklu rankoje, prieš savo pavergėjus, nežiūrint iš kur jie bebūtų ir koką uniformą nešiotų.

Labai išmintingai padarytų Suvienytų Tautų vadai, jei dar prieš vokiečių išvijimą iš Lietuvos, aiškia prižadėtų atsteigti Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvos nepriklausomybės klausimo nesutvarkius, lietuviai patriotai bus priversti, su ginklu rankoje, priešintis naujiems okupantams rusams, kurių armijos randasi jau netoli Lietuvos rubežių. Tik Stalinui aiškiai atsisakius nuo savo nepamatuotų pretenzijų į Lietuvos Respublikos teritoriją ir prižadėjus gerbti Lietuvos Respublikos suverenitetą, lietuvių visuomenė pasveikintų raudonąją armiją, kaip išvaduotojus.

Priešingu atsitikimu, lietuviai bus priversti sutikti raudonarmiečius šūviais ir visuotinu sabotažu.

Kokia nauda būtų Rusijai iš to, jei jos armijai tektų išžudyti tūkstančius nekaltų lietuvių patriotų, vien tiktai dėlto, kad jie gynė savo gimtąją šalį nuo naujo pavergėjo.

RUOŠKIMĖS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTEI

Vasario 16 dieną sueina 26 metai, kaip buvo paskelbta Vilniuje Lietuvos Valstybės Nepriklausomybė.

Amerikos lietuviai kasmet iškilmingai mini Vasario Šešioliktąją, kaip brangią mūsų tautai sukaktį.

Gavome žinių, kad Lietuvos okupantai naciai uždraudė šįmet minėti Vasario Šešioliktąją Lietuvoje.

Taipgi ir kitas Lietuvos kaimynas, rusai, kurie po nacių pasišalinimo iš Lietuvos, gali patapti mūsų gimtosios žemės valdovais, neketina pripažinti lietuvių tautai teisės gyventi nepriklausomu gyvenimu. Amerika lieka šiandien vienintelė šalis, kur lietuvis gali laisvai apvakščioti savo tautines šventes.

Todėl Amerikos lietuviai turėtų šįmet su ypatingu pasiruošimu ir dėmesiu švęsti Vasario Šešioliktąją, kuri yra mūsų tautos garbės ir geresnės ateities viltį teikianti diena.

Tą dieną, kiekvienoje kolonijoje, kur tik yra būrelis lietuvių, turėtumėm susirinkti draugėn ir kokiu nors būdu prisiminti savo gimtąją šalį, kenčiančią žiaurią svetimųjų okupaciją. Tų susirinkimų proga taipgi nereikėtų užmiršti parinkti aukų kovai dėl lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės, kurią organizuotai veda mūsų vieningas centras—Amerikos Lietuvių Taryba.

Mums svarbu ne tik rinkti pinigai dėl nuo karo nukentėjusių Lietuvos žmonių šelpimo, bet šiuo momentu gal dar svarbiau telkti lėšas kovai dėl Lietuvos politinės laisvės ir nepriklausomybės.

Vasario Šešioliktosios minėjimai ypač turėtų būti įspūdingai organizuoti r gausiai publikos aplankomi, didesniose lietuvių kolonijose, kaip New Yorkas, Chicaga, Clevelandas, Pittsburghas, Detroitas, Bostonas, Philadelphija ir kitur.

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimai šįmet turi virsti tikromis demonstracijomis už mūsų tautos laisvę ir Lietuvos Respublikos nepriklausomybę.

Tegul kitų tautų žmonės ir plačioji Amerikos visuomenė pajunta, kad lietuvių tauta yra budri ir nesiduos gyva palaidojama.

Kad tie vasario 16 d. minėjimai mūsų visose kolonijose pasisektų, mūsų veikėjai turi tinkamai pasidarbuoti. Ant mūsų, Amerikos lietuvių, pečių užgulė didelė atsakomybė—atstovauti laisvųjų tautų šeimoje gyvąją Lietuvą, todėl su noru prisiimkime tą istoriškąją misiją, kad būsimoji mūsų tautos karta neturėtų progos išmetinėti mums apsileidimą ir nerūpestingumą.

"VISŲ LIETUVIŲ SEIMAS," AR FAŠIŠTUOJANČIŲ TAUTININKŲ SUVAŽIAVIMAS?

Smetoninių tautininkų būreliai, veikiantieji Clevelande ir Brooklyne, susitarė šaukti, vasario 5-6 d., New Yorke, "visų lietuvių seimą," kuriame girdi dalyvausiąs ir pats "tautos vadas" A. Smetona.

Reikia manyti, kad **tas tariamasis "visų lietuvių seimas" bus paprastas fašistuojančių tautininkų kermošius, kuriame susirinks patys ištikimiausieji "tautos vado" garbintojai, kurie A. Smetonos asmeniškas ambicijas stato aukščiau bendrųjų tautos reikalų.**

Visi Amerikos lietuviai gerai žino, kad organizuotajai Amerikos lietuvių visuomenei atstovauja Amerikos Lietuvių Taryba, kuri nesenai buvo sušaukusi Pittsburghe didingą visų patriotingai nusistačiusių lietuvių konferenciją. Fašistuojantieji tautininkai iš kailio nėrėsi, kad tik pakenkus Pittsburgho konferencijai ir Amerikos lietuvių vienybei.

Jeigu fašistuojantiems tautininkams tikrai būtų rūpėjusi Amerikos lietuvių vienybė, tai jie nebūtų drįsę priešintis Pittsburgho konferencijai, kurioje buvo atstovaujama didžiuma Amerikos lietuvių visuomenės.

Bet fašistuojantiems tautininkams daugiau rūpėjo Smetonos asmuo, negu Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atsteigimas.

Ir dabar šaukdami savo seimą, fašistuojantieji tautininkai kviečia Amerikos lietuvių visuomenę vieningai susiburti apie "tautos vadą," o tada, anot jų, Lietuvos vadavimo reikalai eisią kaip sviestu patepti.

Reikia stebėtis Smetonos ir jo pakalikų politišku aklumu.

Šiandien, kada fašizmas gyvena savo paskutines dienas, būtų politiška savižudybė ir aukščiausio laipsnio beprotystė lietuviams sekti paskui lietuviškojo fašizmo autorių A. Smetoną, kuris dar visai nesenai gerėjosi Mussolinio ir Hitlerio "tvirta valdžia," ramdančia-malšinančia išjudintas italų ir vokiečių minias.

Kad mano žodžius negalėtų apšaukti šmeižtu Smetonos pakalikai, paduosiu čia ištrauką iš A. Smetonos kalbos, kurią jis pasakė suvažiavusiems, 1932 metais, į Kauną tautininkų partijos atstovams.

Ši A. Smetonos kalba yra atspausdinta tautininkų partijos laikraštyje "Lietuvos Aide" 131 Nr. iš 1932 metų. Štai kaip A. Smetona kalbėjo tautininkų atstovams 1932 metais:

"Liberalizmas (suprask demokratija) yra kaltas, kad šalyse įsivyrauja netvarka. ... Reikia sudrausti partingoji laisvė; tvirta vieninga valdžia turi ramdyti išjudintas minias."

"Vieninga valdžia su vieningu vadu pryšakyje! Toks šūkis įsistiprino Italijoje. Ji buvo pirmoji didžioji šalis, kuri griežtai komunizmui atsispyrė. Italija pirma skelbė naują valstybės santvarką, pavadintą fašizmu. Mussolinio laimėtas žygis Romon buvo smūgis liberalizmui. Po Italijos ir kiti kraštai, kaip Lenkija, Jugoslavija, Lietuva, grąsomi anarchijos, staiga pasisuko nuo liberalizmo ir ėjo prie vieningos autoritetinės valdžios.

"Pagaliau ir Vokietija eilę metų gyvenusi Veimaro konstitucija, ilgai kentėjusi nematytai žiaurią parlamento partijų kovą ir dar žiauresnius rinkimus, lydimus muštynių ir žudynių, nuslydo nuo liberalizmo pagrindų ir šiandien, Hitlerio vadovaujama, fašistiškai persitvarko ir kuria trečiąjį Reichą."

Ne kitoks jis yra ir dabar, gyvendamas emigracijoje. "Dirvos" 53 Nr., iš 1943 metų, A. Smetona, pasislėpęs po slapyvardžiu "Kaz. Rimvydis," pila pamazgas ant Anglijos ir Amerikos demokratinių valdžių, kaltindamas jas tarnavimu komunistams.

Čia paduodu ištraukas Kaz. Rimvydžio straipsnio tilpusio pereitos savaitės "Dirvoje," kuriame jis taip rašo:

"... drąsiai galime pasakyti, kad karas šiandien eina tol gražu ne dėl to kas išreikšta Atlanto Deklaracijoje. **Amerika ir Anglija šiądien kovoja ne dėl visų tautų laisvės, ne dėl priespaudos pašalinimo, o dėl anglų imperijos išgelbėjimo ir dėl Europos ar bent jos dalies atidavimo Azijatams-komunistams.** Tiesa, tikslas nugalėti Hitlerį lieka kaip buvęs nepasikeitęs. Tačiau **Hitlerį nugalėti norima ne tam, kad pavergtos tautos būtų laisvos, o tam, kad bent dalis jų patektų dar žiauresnėn vergovėn...**

"Jei paanalizuotume **už ką šiądien kovoja Lietuvių kilmės Amerikiečiai, liūdnų prieitume išvadų. Jie kovoja (greta kitų dalykų) ne už tai, kad Gedimino kalne vėl suplevėsuotų Lietuvos trispalvė, kad vėl atsikurtų laisva, nepriklausoma Lietuva, bet už tai kad vietoje svastikos brangiosė Lietuvių vietosė suplevėsuotų raudonas pjūklas ir kūjis... tragiškiausia... yra tai kad vaikai tų kurie išaugo plačiose Lietuvos lankose ir maloniai ošiančiose giriose, kovoja šiandien už tai, kad į Lietuvą grįžtų raudonasis budelis!"**

Tik didžiausias mūsų tautos priešas arba protiniai negaluojantis žmogus gali taip žiauriai kaltinti Amerikos ir Anglijos demokratines valdžias dėl jų politikos mažųjų tautų atžvilgiu. **Nei Anglijos, nei tuo labiau Amerikos valdžia niekur nėra pasisakiusios už "atidavimą dalies Europos azijatams-komunistams."**

Didelė didžiuma Amerikos lietuvių visuomenės tebetiki, kad mūsų šalies vyriausybė ir mūsų prezidentas kaip gynė iki šiol, taip gins ir toliau mažųjų tautų, jų tarpe ir Lietuvos, laisvę nuo komunizmo pasikėsinimo ją pavergti.

Lietuviškojo fašizmo vado kliedėjimą apie Lietuvos "pardavimą" ir lietuvių kilmės amerikiečių kareivių niekinimą mes laikome tikru meškos patarnavimu Lietuvos laisvės byloje ir šia proga lietuvių demokratinės visuomenės vardu iškilmingai pareiškiame, kad toji visuomenė piktinasi tokiais neišmintingais fašistuojančių tautininkų vado pareiškimais ir su juo nei su jo pakalikų, susibūrusių apie Clevelando "Dirvą," grupe nieko bendro neturi.

Samoningam lietuviui ir nuoširdžiai dirbančiam dėl savo gimtosios žemės Lietuvos išlaisvinimo, reikia rausti iš gėdos prieš amerikiečius, dėl tokio lietuviškųjų fašistų išsišokimo.

Taipgi gėda ir tiems lietuviams patriotams, kurie tokius fašizmo raugu prarūgusius raštus į savo namus įsileidžia.

Tokie raštai tai tik gali užtraukti nelaimę ir valdžios įtarimą ant kiekvieno, kuris remia lietuviškųjų fašistų organizacijas, jų spaudą, ar dalyvauja jų seimuose.

Lietuviai, ypač dabar, karo metu, būkite atsargūs su fašistuojančių tautininkų draugijomis ir jų tokiais begėdiškais, mūsų demokratinę valdžią ir mūsų kariuomenę niekinančiais raštais.

P. Vizgirdas.

TIESOS IEŠKANTIEMS

"Kurs ieško, randa". (Šv. Mat. VII, 8)

REDAKCIJOS PASTABA

Su pirmuoju šių naujų metų numeriu įvedame "Lietuvių Žiniose" naują skyrių, ""Tiesos Ieškantiems," kuriame bus nagrinėjami įvairūs religiniai klausimai.

Redakcija maloniai prašo gerb. kunigų ir pasauliečių rašytojų bendradarbiauti šiame naujame skyriuje ir padėti visiems nuoširdžiai Tiesos ieškantiems mūsų skaitytojams išsiaiškinti įvairius, religijos ir dorovės gyvenime pasitaikančius, abejojimus ir nuklydimus.

Kad šis naujas skyrius laikraštyje būtų gyvesnis, prašome gerb. skaitytojų siųsti redakcijai paklausimų, pastabų ir nurodymų. Su pagelba šio skyriaus bendradarbių, redakcija stengsis, atskirais, trumpais straipsneliais, atsakyti į visus svarbesnius gerb. skaitytojų klausimus.

Dar neatrastas toks žmogus, kuris neturėtų kokių nors tikybinių klausimų, todėl manome bus tikslinga tuos klausimus rimtai ir bešališkai panagrinėti ir mūsų laikraštyje.

Negalima Žaisti Su Tikėjimu

Labai ilgai gyvenęs amerikietis Rockefelleris visiems mėgdavo sakyti: "Nestovėk tarpduryje, susirgsi. Traukimas tave užklups netikėtai." Kai kas iš Rockefellerio juokdavosi ir nepaisydavo. Bet kai skersvėjis tikrai pakenkė, pamatė, kad jis sakydavo tiesą.

Pavojingų skersvėjų yra ir dvasios gyvenime, kurie paralyžuoja visą žmogaus dvasinę sveikatą. Kai kurie net nepajunta, kaip jie pasidarė netikinčiais. Tik pasijuto paslydę. Kiti tyčia juokiasi iš tų, kurie saugojasi tikybinių pavojų, lenda, kur nereikia. Bet ir jie suserga nepagydomai.

Pasaulinės dvasios prancūzų rašytojas Lėnau sako:

"Nematau pavojingesnio žaislo, kaip neatsargiai žaisti su tikėjimu. Gali žaisti su ugnimi; jei namas sudegs, galėsi naują pasistatyti. Gali net žaisti su sveikata, gal dar gydytojui pavyks ją atstatyti. Bet negalima žaisti su tikėjimu, nes Dievas į žaislus nesileidžia."

Ir tas rašytojas kalbėjo iš patyrimo. Deja! To žmonės mažai tepaiso. Juk mūsų visa laisvamaniškoji visuomenė neturi jokių įrodymų tikėjimui atmesti. Tik jie visi yra perpūsti pavojingo skersvėjo, kuris paralyžavo ne tik jų dvasią, bet ir protą.

Nėra pasaulyje nė vieno rimto mokslininko, kuris savo tyrinėjimais būtų priėjęs išvados, kad nėra Dievo, kad religija yra tuščias prasimanymas.

O jei yra vienas kitas mokslininkas netikįs, tai jis toks pasidarė dar prieš įsigydamas mokslo vyro vardą. Jie nuklydo nuo kelio tada, kada mažiausiai budėjo, kada neprisivertė pasisaugoti pavojų.

Nedorovė yra svarbiausioji netikėjimo priežastis. Tad teisėtai botanikas Linėjus (miręs 1778 metais) galėjo pasakyti: **"Gyvenk nekaltybėje, nebus pavojaus netekti tikėjimo."**

Antra priežastis yra blogos valios žmonių pikti priekaištai, kurie siaurai galvojančių yra priimami be jokios kritikos.

Kadangi laikymasis religijos žmogui uždeda nevisai lengvas susivaldymo pareigas, tai pati žemoji prigimtis padeda žmogui tų pareigų nusikratyti. Tik, deja! Žmogus patenka dar baisesnin pavojun—žemosios prigimties skersvėjin, kuris taip paralyžuoja žmogaus valią, kad paskui žmogus ir norėdamas negali susitvarkyti.

Didelė dalis žmonių patenka netikėjiman ir dėlto, kad užmiršo, jog tikėjimas yra gyvas augalas, kuris auga, plėtojasi, duoda vaisius. Taigi reikia jį prižiūrėti, duoti trąšų—naujų žinių ir gerų darbų. Galima būti mokslininku vienoje kurioje šakoje, bet siaurapročiu religijoje, jei pasitenkinama vien vaiko amžiuje perskaičius trumputį katekizmą.

Taigi, kiekvienas protaująs žmogus, ypač tas, kuris jau pajuto dvasios religinį paralyžių, turi:

1. Nelysti tyčia į pavojus, ypač kur nukenčia žmogaus dora. Čia itin didelis atsakomingumas tenka tėvams, kol jie globoja savo vaikus. Jokio pasiteisinimo nėra skaitantiems neutraliąją ar priešreliginę spaudą, nors aiškiai ir nėra kalbama prieš religiją.

Sąmoningas tylėjimas prieš Dievą ir religiją yra sąmoninga kova su Dievu ir religija.

2. Nepriimti jokių priekaištų, pirma neištyrus, kiek jie teisingi. Kaip gamtoje yra gyvūnų, kurie tik nešvarumuose ir nešvarumais gyvena, taip yra ir žmonių, kurie tai mėgsta, nesiskaitydami nei su artimo garbe, nei su savo sąžine. Kiekvieno tokio "priešreliginio mokslininko" paklausti: Iš kur apie tai žinai ir nurodyk rimtus šaltinius.

3. Gilinti savo religines žinias, nes tai naudingiausias ir praktiškiausias mokslas. Mokslininkas Balmes sako:

"Katalikų tikėjimas nebijo jokio mokslo. Juo daugiau žmonės tyrinės tikybą, juo daugiau ja naudosis. Ji neturi jokių klaidų, nešvarumų, kuriuos reikėtų slėpti, arba pati turėtų slėptis dėl baimės kurio nors mokslo."

—K. Z.

SOUTH SIDE

Šventės praėjo. Naujus metus pradėjom ir vėl atsiduriame senoje vagoje ir, kaip niekur nieko, po senovei diena po dienos slenka, neatnešdamos nieko geresnio nei laimingesnio. Nors, tiesą pasakius, čia pas mus dar vargo nėra. Bet pasiskaičius kasdieninius laikraščius apie Indiją, kurioje siaučia badas ir tūkstančiai žmonių krinta ant gatvių neturėdami ko valgyti, tai net baisu pamąstyti.

Vieno čia mužms ko trūksta, tai pamaldumo. Tad pradėjus naujus metus turėtume **būtinai** prisiversti save prie maldos. Ypač kaip aną šventadienį klebonas sakė: "... reikia mums atnaujinti šeimynišką bendrą maldą savo namuose. Reikia užsivesti namuose bendrą šv. Rožančiaus kalbėjimą. Prie to ragina Šv. Tėvas—ragina ir mūsų vyskūpas." Ant kiek teko patirti, čia pas mus žadama užvesti kas pirmas šeštadienis bendrai bažnyčioje kalbėti šv. Rožančių. Čia bus graži dirva Šv. Rožančiaus Draugijai pasidarbuoti, kad šv. Rožančius kuoplačiausiai būtų visų bendrai prie kiekvienos progos kalbamas. Tuomi turėtų ir mūsų sodalietės, Marijos Vaikelių Draugija susirūpinti. Neblogai būtų, kad ir mokyklos vaikučiai pratintųsi šv. Rožančių kalbėti. Tame gali geriausiai seserys mokytojos patarpininkauti. Būtų labai gražu, kad visa šv. Kazimiero parapija šiais metais išmoktų šv. Rožančių nuolat prie kiekvienos progos kalbėti.

*

Praeitą trečiadienį iš šv. Martyno vokiečių bažnyčios buvo palaidotas mūsų vyskūpo sekretoriaus tėvas a. a. Juozas Pauley, 76 metų amžiaus. Jis buvo vienas žymiausių Pittsburgho vyskūpijoje vargonininkų ir žymėtina, kad jis prie šv. Martyno bažnyčios vargonininko pareigas ėjo per 53 metus, iki pat mirties. Buvo pavyzdingas katalikas, išauklėjo gražią šeimyną: tris sūnus, kurių vienas kunigas, antras gydytojas, o trečias inžinierius; keturias dukteris, kurių dvi yra vienuolyne, o kitos vedusios ir augina nemažas šeimynas.

Laidotuvėse dalyvavo ne tik šv. Martyno parapija, bet ir skaitlingos minios iš viso Pittsburgho. Buvo du vyskūpai ir virš šimto kunigų. Amžiną atilsį duok jam Viešpatie!

*

Šią savaitę iš mūsų bažnyčios palaidotas a. a. Jurgis Janulis, Kalvarijos kapinėse, ant šeimyniško sklypo. Čia reikia pažymėti, kad labai daug mūsų parapijoje žymių parapijonų sunkiai serga influenza, šalčiu ir kitokiais įvairiais skausmais. TIK ZET.

*

Įspūdingas Naujų Metų Sutikimo Vakaras Parapijos Svetainėje

Jau kelinti metai iš eilės šv. Kazimiero parapijos katalikai susirenka Naujų Metų Laukti į parapijos svetainę.

Šimet tas tradicinis susirinkimas turbūt buvo už visus didžiausias, nes prisirinko pilnutėlė svetainė.

Apie 8 val. vakare prasidėjo vakarienė, kurią atidarė malda klebonas kun. M. Kazėnas ir su kiekvienu laužė ir dalinosi plotkelėmis.

Mokyklos Motinų Klubo šeimininkės pagamino tikrai puikią žuvies vakarienę, su alučiu, kava ir skaniais kėksais. Dalyviam kiek pasistiprinus, prasidėjo labai įvairi kalbų ir dainų programa, kurią labai linksmai vedė "L. Ž." redaktorinus S. Gabaliauskas. Kalbų protarpiais buvo giedamos gražiosios kalėdinės giesmelės ir dainuojamos lietuviškos patriotiškos dainelės, kurioms vadovavo muz. K. Bazys. Patriotiškos kalbėtojų kalbos, jautrios kalėdinės giesmės ir dainos sudarė dalyvių tarpe tokią jaukią nuotaiką, kad nė nepasijutome, kaip atėjo 11 valanda vakaro.

Kalbas pasakė sekantieji asmenys: kun. B. Radis, Povilas Dargis, Adelė Gabaliauskienė, Juozas Stilsonas, Balys Bagdonas ir pats parapijos klebonas kun. M. Kazėnas, po kurio kalbos dalyviai sustoję sugiedojo jo garbei "Ilgiausių Metų" ir palinkėjo savo mylimam klebonui sveikatos.

Po vakarienei publika truputį pasišoko, griežiant Kaziui Baziui ir Jonui Nobarui.

Mušant dvyliktą valandą nakties, visi dalyviai sustojo ratu, kuriuos trumpais jausmingais žodžiais pasveikino su Naujais Metais parapijos klebonas kun. M. Kazėnas ir "L. Ž." redaktorius S. Gabaliauskas ir buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Sulaukus naujų metų parapijonai nuošidžiai viens kitą sveikino ir kurį laiką dar linksminosi. Visi išsiskirstė labai patenkinti tokiu gražiu ir įspūdingu Naujų Metų sutikimu.

Didelė padėka priklauso Mokyklos Motinų Klubo šeimininkėms: Mrs. Agnes Miller, Mrs. A. Keefe, Mrs. M. Wozniak, Mrs. Ann Puzas, Mrs. Ann Sickle ir Mrs. Ella Kvederis, ėjusiom šeimininkių pareigas, ir patarnavusiom prie stalų: Adela Janauskas, Antoinette Naujelis, Julia Alelunas ir Anna Zilionis, kurios taip rūpestingai aptarnavo gausingą publiką. Taipgi ačiu bartenderiams Jonui Gailiui, Jonui Antanaičiui, Aleksui Zamulevičiui ir Simonui Aleliūnui.

Dėkui visiems lietuviams, kurie taip gausingai atsilankė į šį puikų parengimą.

Vienas iš Rengėjų.

PAVYZDINGA LIETUVIŲ UŽEIGA

Viola Simkunas Cafe

GOOD FOOD

Beer, Wines and Liquors

2116 FORBES STREET

CO. 4809 Pittsburgh, Pa.

Kraus

V. J. KRAUZLIS, Sav.

THE FINEST QUALITY OF MERCHANDISE OBTAINABLE

JEWELER

Expert Watch Repairing

SILVERWARE—CLOCKS

"IT PAYS TO COMPARE OUR PRICES."

EVerglade 4850

1816 Carson Street,

S. S. Pittsburgh, Pa.

Patogi Lietuviška Užeiga

Charles Gutausko

RESTORANT — CAFE

133 So. 22nd Street,

Pittsburgh, Pa.

Whiskey, alus, likeriai ir geri užkandžiai. Mandagus patarnavimas.

Lietuvis Laikrodininkas

Iron City Clock Hospital

John Kamarauskas

EXPERT REPAIRERS

CLOCKS, WATCHES AND JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

IŠ WEST END

Influenza Siaučia Apie Mus

Antradienio naktį pasimirė vos tik 35 metų amžiaus sulaukęs mūsų parapijonas Vincentas Andriulis, kuris sirgo influenza.

Laidotuvės šeštadienį iš šv. Vincento parapijos bažnyčios, šv. Marijos kapinėse. Kūnas pašarvotas pas graborių Haserį, McKees Rocks, Pa.

Kadangi influenza jau įgauna stipresnę formą ir vis daugiau žmonių suserga Pittsburghe, tai patartina visiems labiau pasisaugoti, perdaug nepavargti, negerti nevirinto vandens ir nepersišaldyti.

*

Išvažiavo Svečias

Pas mūsų klėboną viešėjęs apie dvi savaites svečias kun. Dr. K. Širvaitis, pereitą sekmadienį, po pamaldų, išvažiavo į Clevelandą atlankyti giminių, o iš ten vėl grįš į Washington, D. C., tęsti mokslo.

NORTH SIDE

Moterų Klubas Rengia Linksmą Vakarą

Darbštusis mūsų parapijos Moterų Klubas, sausio (January) 23 d., 7 val. vakare rengia mūsų parapijos svetainėje linksmą kortavimo vakarą ir kitokius žaidimus.

Įžanga 50c asmeniui.

Pelnas šio vakaro skiriamas parapijos reikalams.

Visi North Side lietuviai maloniai prašomi tame vakare gausingai apsilankyti ir paremti savo lietuviškos parapijos reikalus.

Geriausi žmogaus daiktai yra arčiausia jo: uoslė—nosyje, regėjimas—akyse, gėlės—po jo kojų ir kasdieninė duona—tai saldžiausi jo gyvenimo dalykai.

Ką Rašo Slaptieji Lietuvos Laikraščiai

(LKFSB) — Vienoje užsienio valstybėje esančiam mūsų korespondentui pavyko gauti fotografinės nuotraukos kai kurių Lietuvoje leidžiamų slaptų laikraščių. Artimausiu laiku iš jų paskelbsime daug įdomios medžiagos. Tuo tarpu duodame keletą žinelių, kurios buvo išspausdintos slapta Lietuvoje leidžiamame laikraštyje "Nepriklausoma Lietuva" Nr. 3-15, 1943 metų vasario 15 d.:

—Daug lietuvių bataliono kareivių, kurie buvo siunčiami į Novo Sokolniki, nenorėdami žūti už antrą okupantą, išbėgiojo iš traukinio Vilniaus neprivažiavę. Vilniuje jų dar daugiau išsislapstė. Dėl to jų vežimas atidėtas, nes vienas batalionas turėjęs net 200 bėglių, kurių jieškoma medžioklės būdu po kino teatrus, restoranus ir privačius butus.

—Iš 800 savivaldybių įmonių vokiečiai nori palikti tik apie 100 smulkių įmonėlių savivaldybėms, o malūnus, elektros jėgaines, ūkius ir t. t. perduoti vokiečiams. Nacionalizuotus namus valdo vokiška bendrovė, nors, aišku, tie turtai turi būti grąžinti nuosavybėn jų tikriesiems savininkams.

—Pranešama, kad generalkomisaras uždraudė laikyti pamaldas vasario 16 dienos proga. Šis uždraudimas nepakenks lietuvių tautai, bet tik dar labiau ją sujungs.

—Kadangi Vilniaus krašte pasikartojo sauvaliavimai, girtavimai ten dirbančių valdininkų, tarnautojų ir policininkų tarpe, skriaudžiant ten esančius lenkus, "Nepriklausoma Lietuva" griežtai juos smerkia ir jų tarpe pasitaikančius lietuviško nusistatymo žmones skatina saugoti tautos garbę.

Kai kuriuose valsčiuose vokiečiai eina per kaimus, krečia gyventojus ir, nežiūrėdami ar ūkininkas atliko, ar atlieka net pačių vokiečių uždėtą maisto tiekimo prievolę, ima gyvulius, mėsą. Laikraštis pasmerkia okupantų sauvaliavimą.

—Matyt, kad slaptasis Lietuvos veikimas turi informacijų ir iš užsienio. Taip slaptojo priešnačiško laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" Nr. 4 (išspausdintas 1943 metų kovo 1 d.) rašo apie atgarsius užsienyje vyskūpo Brizgio pamokslo, kuriuo ekscelencija pagrąsino ekskomunika tiems, kurie bendradarbiaudami su okupantais skriaustų lenkus, žydus ar kitų tautybių žmones.

—To paties laikraščio kitame straipsnyje, "Rooseveltas Prieš Despotus," rašoma, kad Roosevelto vadovaujama Amerika ne tik išgelbės nuo vokiečių okupacijos, bet ir reiškiama viltys, kad apsaugos nuo raudonųjų despotizmo.

—Pranešama, kad **Vilniaus bažnyčiose giedamas Lietuvos himnas.** Vilniuje kilęs ginčas, ar pataisyti himno žodžius, ar nekeisti. "Nepriklausoma Lietuva" prašo tautos himno žodžių nekeisti.

PITTSBURGHO LIETUVIŲ BIZNIERIŲ (VAISBOS BUTO)

Metinė Vakarienė

RENGIAMA

SEKMADIENĮ, SAUSIO-JAN. 16 DIENĄ

ŠV. KAZIMIERO MOKYKLOS SVETAINĖJE (S. S.)

IR ŠTAI KĄ SVEČIAI GAUS:

Lietuviškai Pagaminti Valgiai ir Alus Visiems Už Dyką

Rengėjai maloniai prašo dalyvauti ne tik biznierius, bet ir visus Pittsburgho miesto ir apylinkių lietuvius ir užtikrina visiems tikrai smagų laiką.

Bus Graži Muzikališka Programa, su Dainomis ir Kitokiais Šposais

Vakarienės pelnas skiriamas parėmimui visų mūsų mėgiamo lietuviško laikraščio "Lietuvių Žinios."

Pradžia Penktą Val. Popiet **Įžanga $1.50 Asmeniui**

—Vokiečiai pradėjo šaudyti ūkininkus už prievolių neatlikimą. Vilniaus apskrity sušaudė 10, Trakų—9, Svyrių—7. Ekzekucijos vyko matant kitiems ūkininkams. Sušaudyti be teismo ir įspėjimo. Vokiečiai buvo apsivilkę lietuvių policininkų uniformomis, matyt norėdami nusiplauti rankas.

Įkalinti, Nužudyti, Ištremti Lietuviai

Tik ką iš spaudos išėjo Juozo Prunskio knygelė "Sibiro Ištrėmime ir Bolševikų Kalėjime." Čia aprašoma 10 kunigų, kurie ištremti į Sibirą, taipgi paduodama sąrašas tų kunigų, kurie buvo laikyti bolševikų kalėjimuose. Knygelėje atspausdinta 10 atvaizdų Lietuvoje sušaudytų kunigų. Taipgi aprašomos tremtinių ir kalinamųjų kančios. Šią knygelę gali gauti kiekvienas atsiuntęs už 10 centų pašto ženklų (stamps) adresu: Rev. J. Prunskis, 3230 So. Lituanica Ave., Chicago 8, Ill.

Gražiai Įvertino Lietuvišką Spaudą

(LKFSB)—Garsiojo mūsų lakūno Stasio Girėno artima giminaitė Agnietė Gilienė, pagerbdama atminimą savo mirusiojo brolio Pranciškaus Girskio, išleido knygelę "Sibiro Ištrėmime ir Bolševikų Kalėjime." Agnietė Gilienė yra žinoma lietuviškų laikraščių platintoja ir šiuo nauju darbu parodė, kaip svarbu yra paremti lietuvišką spaudą.

Yra visa eilė spaudai paruoštų svarbių raštų, kaip, pavyzdžiui, mūsų garsiojo rašytojo A. Vaičiulaičio. Būtų gražu, kad panašių spaudos rėmėjų, kaip aukščiau suminėtoji, atsirastų daugiau. Šviesūs žmonės ne kartą, gyvi būdami, ar testamentu, yra skyrę netgi žymias sumas gerai spaudai paremti. O mūsų lietuviškoji spauda ypatingai paramos reikalinga.

Kunigų Vienybės Raštas Rooseveltui

(LRKFSB) — Nuoširdžiai Lietuvos reikalais rūpinasi ir daug gražių rezultatų yra atsiekusi Kunigų Vienybė. Prieš kurį laiką, Kunigų Vienybės vardu, jos pirmininkas kun. J. A. Karalius pasiuntė raštą prezidentui Rooseveltui. Rašte primenama, kiek taikingoji Lietuva iškentė per dvi paskutiniąsias okupacijas.

"Nebus perdėjimo," sakoma rašte, "jei pasakysime, kad Lietuvos likimas šiandieną yra kaip to evangelijos aprašyto žmogaus, kurs patekęs į galvažudžių rankas buvo apiplėštas, sužeistas ir paliktas pakelėje. Lietuvos likimas netgi labiau apgailėtinas, kaip to evangelijoj aprašytojo žmogaus, nes iki šiol neatsirado gerojo samarijiečio, kurs pasiskubintų jai padėti."

Toliau išreiškiamas visų lietuvių nusivylimas ir susirūpinimas, kad Lietuva nebuvo pakviesta į UNRRA konferenciją ir prašoma prezidentą, kad jisai padarytų įtakos, jog ir karo nuvargintoji Lietuva būtų reikiamai sušelpta, susilauktų jai taip būtinos paramos.

Berlyno Užpuolimai

WASHINGTON. — Berlynui brangiai kainuoja nacių karas prieš žmoniją. Tą dabar parodo apžvalginės fotografijos, britų aviacijos ministerija praneša. Fotografijos parodo, kaip sunkiai nukentėjo Hitlerio kanceliarija, kada britų lėktuvai per šešias atakas pleškino vokiečių sostinę, tarpe lapkričio 18 d. ir gruodžio 16 d. Gobbelso namas visiškai sunaikintas.

33 didelės industrijų įstaigos, 25 visuomeniški pastatai, 11 svarbių įstaigų ir Berlyno didžiulis Templehof aerodromas "sunkiai" nukentėjo.

Raportas oficialiai praneša, kad šis sužalojimas Berlyno laike minimos serijos bombardavimų buvo daug blogesnis negu Luftwaffe daužymai Londone.

Aviacijos ministerija praneša, kad "Berlyno vidurmiestis efektingai sutriuškintas."

Kadangi Berlynas susideda iš 18,000 akrų žemės—du syk didesnis už Hamburgą—aišku, kad šie žygiai tik pradžia. —O.W.I.

Nieko neveikti, tik veikiančius kritikuoti, yra pirmas žingsnis pačiam nieku būti.

ADOLPH PALECKIS

MOST COMPLETE GROCERY STORE IN ESPLEN

FEderal 1087

401 STADIUM ST. PITTSBURGH, PA.

Vienintėlis Lietuvys Alaus Pristatytojas Pittsburge

J. A. KAZLAUSKAS

WHOLESALE

BEER — GINGER ALE AND POP

Office: COurt 3535 PHONES: Res.: COurt 6927

138 MOULTRIE ST.

2209 — 5th AVE., SOHO, PITTSBURGH, PA.

PITTSBURGHE APSIDAIRIUS

C. K. Pikiel nuo 1 d. Sausio 1944 Metų Nebedirba "Lietuvių Žiniose"

Šiuo pranešame visuomenės žiniai, kad C. K. Pikiel, buvęs "Lietuvių Žinių" business manager, nuo 1 d. sausio, 1944 metų, pasitraukė iš "Lietuvių Žinių" administratoriaus pareigų.

Turintieji kokių nors reikalų su "Lietuvių Žiniomis" ar spaustuve prašome nebesikreipti į C. K. Pikiel ofisą, bet tiesiai į "Lietuvių Žinių" redakciją ir administraciją —119 So. 22nd St., Pittsburgh, Pa. Tel. HE. 3121.

*

"Lietuvių Žinių" Administratore Paskirta Ona Naujeliūtė

"Lietuvių Žinių" bendrovės valdyba, vietoje pasitraukusio iš pareigų C. K. Pikiel, "Lietuvių Žinių" administratore paskyrė Oną Naujeliūtę, kuri tas pareigas jau eina nuo š. m. sausio 1 d.

F. RODGERS TAVERN
WE SERVE BEER
LIGHT LUNCHES
— and —
LIQUORS
136 South 21st Street,
S. S. Pittsburgh, Pa.
Phone HEmlock 6654

Phone: FEderal 1622
Haser Funeral Home
MES ESAME DĖKINGI UŽ JUSŲ BIZNĮ
AMBULANCE SERVICE
512 Chartiers Avenue,
McKEES ROCKS, PA.

Spaudos Darbų Atlikimu Rūpinsis Juozas Stilsonas

Darydama pertvarkymus administracijoje, "L. Ž." bendrovės valdyba įpareigojo spaustuvės linotypistą Juozą Stilsoną rūpintis spaudos darbų atlikimu. Kadangi Stilsonas yra senas spaustuvės darbo specialistas, tikimasi, kad visi spaudos darbai bus gražiai ir laiku atlikti.

Todėl visi Pittsburgho miesto ir apylinkės lietuviai ir jų draugijos prašomos visus savo spaudos darbus pavesti "Lietuvių Žinių" spaustuvei, nes tai vienintelė lietuviška spaustuvė plačioje Pittsburgho apylinkėje.

*

Lietuvių Katalikų Federacijos Pittsburgho Apskričio susirinkimas įvyks antradienį, sausio 11 dieną, 8 val. vakare, šv. Vincento parapijos mokykloje, "Vyčių" kambaryje.

Visi Federacijos apskričio valdybos nariai, parapijų ir katalikiškų draugijų atstovai prašomi skaitlingai šiame susirinkime dalyvauti, nes bus svarstomi labai svarbūs katalikų veikimo ir Lietuvos gelbėjimo reikalai.

Lietuvių Vaisbos Buto svarbus susirinkimas įvyks ateinantį ketvirtadienį, sausio 13 d., Lietuvių Piliečių Svetainėje (S. S.), 7:30 val. vakare.

Šiame susirinkime bus renkamas Vaisbos Buto sekretorius, vietoje išėjusio į kariuomenę J. Naujoko, ir tariamasi kaip geriau prisirengti mūsų metinei vakarienei.

Valdyba kviečia visus Vaisbos Buto narius dalyvauti.

*

Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyriaus labai svarbus susirinkimas įvyks ateinantį ketvirtadienį, sausio 13 d., 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių Svetainėje. Visi Tarybos nariai ir Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-tos d. sukaktuvėms ruošti komitetas maloniai prašomi dalyvauti. Šiame susirinkime turės būti numatyta Vasario 16 d. iškilmių programa ir nutarta kokius kviesti kalbėtojus.

Nepraleiskite progos dalyvauti Pittsburgho lietuvių biznierių vakarienėje, kuri įvyks sekmadienį, sausio (January) 16 d., 5 val. po pietų, šv. Kazimiero mokyklos svetainėje (S. S.).

Šioje vakarienėje kviečiami dalyvauti ne tik lietuviai biznieriai su savo šeimynomis, bet ir visi Pittsburgho ir apylinkių lietuviai.

Rengiama tikrai šauni lietuviška vakarienė, su muzikališka programa, kurią išpildys muz. K. Bazys su savo menininkų grupe iš Maironio Choro.

Pelnas skiriamas "Lietuvių Žinių" parėmimui.

Garbė Pittsburgho lietuviams biznieriams, kurie pirmieji rengia pramogą šiame mieste tokiam kultūriškam tikslui, kaip savo laikraščio parėmimas. Lietuvių visuomenė turėtų gausingai apsilankyti toje pramogoje ir kiekviena proga ką perkant ar parduodant naudotis tik lietuvių biznierių patarnavimu. Remkime tuos, kurie remia mūsų kultūros įstaigas.

Darbininkų Vajus Pittsburgho Apylinkėje

Pereitą pirmadienį, sausio 3 d., Pittsburgho Manpower Commission direktorius Patrick Fagan buvo sušaukęs visų Pittsburgho nacionalinių grupių laikraščių redaktorius ir stambesniųjų organizacijų atstovus, kad pasitarti, kaip pravesti sekmingesnę akciją gavimui Pittsburgho apylinkės industrijai 30,000 naujų darbininkų.

Šie nauji darbininkai reikalingi bėgyje ateinančių šešių mėnesių.

Jeigu tiek darbininkų nebus gauta šioje apylinkėje, tai trūkstamus darbininkus valdžia bus priversta atgabenti iš pietinių valstijų ir tų atvežtų darbininkų didžiuma be abejo pasiliks ir po karo šioje apylinkėje, kas padarytų nuoltiniams gyventojams neabejotiną konkurenciją ir sunkumus gauti po karo darbus.

Todėl visi vyrai, kurie dirba neatsakomingus darbus, yra kviečiami laikinai juos palikti ir eiti dirbti labai svarbių karo darbų plieno liejyklose ir laivų statyklose.

Plačiau apie šį vajų parašysime sekančiame "L. Ž." numeryje.

Pirmadienio pasitarime iš lietuvių dalyvavo "L. Ž." redaktorius S. Gabaliauskas ir radio valandos vedėjas Paul Dargis.

Visi Reikalaukite
DUQUESNE PILSENER
"Tai geriausias alus 100 proc. unijos išdirbystė šiame mieste!"
DUQUESNE BREWING CO.
Pittsburgh, Pa.

A. L. WENSLOVAS
Lietuvis Graborius
Laisniuotas Laidotuvių Direktorius. Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. HEmlock 0203
2128 CARSON ST., PITTSBURGH, PA.

PERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ
—Skersai gatvę nuo mūsų pirmesnės vietos (302 Atwood St.), nauja moderniška siuvykla.
PASIUVAMOE PAGAL UŽSAKYMĄ
VYRŲ IR MOTERŲ VILNONIUS DRABUŽIUS
$33.75 IR AUKSCIAU
VICTOR S. ROSE
TAILOR SHOP
(V. S. RUKAS, Savininkas)
251 Atwood Street MA. 6217
OAKLAND PITTSBURGH, PA.

Vienintėlė Lietuviška Užeiga McKees Rocks
McKees Rocks Hotel
JOHN DARGIS, Sav.
107 Chartiers Ave.,
McKees Rocks, Pa.
Phone FEderal 1472

Philadelphia, Pa.

Lietuviai Nupirko Bombanešį ir Pavadino "Lietuvos Vytis" Vardu

Philadelphijos lietuviai, vadovaujant pirm. Juozui Kavaliauskui, pravedė sekmingą karo bonų pardavimo vajų. Nuo gegužės 16 iki rugpiūčio 15 d., 1943 metų, lietuviai išpirko karo bonų už $489,825.

Lietuviai už tuos išpirktus karo bonus gavo teisę pasirinkti bombanešį ir jį pavadinti lietuvišku vardu —LIETUVOS VYTIS.

Gruodžio 21 d., 1943 metais, įvyko to bombanešio taip vadinamos krikštynos Army Air Base, New Castle, Delaware valstijoj.

Oficialiai pranešama, kad nuo Pearl Harbor dienos Philadelphijos lietuviai išpirko karo bonų daugiau kaip už milioną dolerių.

Bombanešio Krikštynų Viešas Paminėjimas Įvyks Sausio 9 Dieną

Neabejojama, kad visi žino, jog Philadelphijos lietuvių karo bonų pirktais pinigais nupirktas bombanešis, bet kad tuo iškeltas lietuvių vardas, tai dar ne visi žino. Todėl yra ruošiamas viešas bombanešio ceremonijų paminėjimas, sausio 9 d., 1944 metais, 5 val. po pietų, Lietuvių Muzikalėj Salėj, 2715 E. Allegheny Ave.

Tikimės, kad didelis skaičius žmonių norės dalyvauti bankiete, nes bankieto dalyviai apturės **dykai oficialį bomberio krikštynų paveikslą.** Taigi norintieji paveikslo, norintieji dalyvauti bankiete, iš anksto turėsite nusipirkti tikietus, nes aplinkybės ir valgomų dalykų padėtis priverčia svečių skaičių nelaužomai nustatyti 500 asmenų. Vakaras bus pilnas gyvumo ir įvairumo, nebus nei vieno nuobodaus momento. Iš tikro, dar tokio lietuvių vardą pagerbiančio vakaro nebuvo, ir karo metu kito nebus Taigi, verta ir patartina kad nieko nelaukus nusipirktumėte tikietus, kad būtumėte užtikrinti.

Kadangi jūs ir jūsų šeimos nariai stambiai prisidėjote karo bonus pirkdami per Lietuvių Komitetą, ar suteikdami lietuviams kreditą, Karo Bonų Komitetas šia proga reiškia jums padėką, nes su jūsų parama buvo galima bombanešį nupirkti ir lietuvišką vardą jam suteikti. Tikimės, kad ir į pagerbimo bankietą atsilankysite.

Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komitetas.
Jos. Kavaliauskas, Pirm.

Partizanai Puolė Svyrių Miestelį

(LKFSB) — 1943 metais sausio 13 d. naktį baltais apsiaustais dėvį partizanai, apie pora šimtų vyrų, puolė Svyrių miestelį. Mūšis ėjo porą valandų. Partizanai buvo priversti pasitraukti į Gudijos miškus. Kitą naktį vyko mūšis 4 kilometrai nuo Svyrių tarp partizanų ir policijos bei vokiečių. Po mūšio rasta sužeisti 1 policininkas ir 2 vokiečiai.

Kur Dabar Yra Prof. Voldemaras?

(LKFSB) Šiemet prof. Augustino Voldemaro 60-tas gimtadienis. Voldemaras yra gimęs 1883 m. Aukštuosius mokslus jisai baigė Petrapilio Universitete, filologijos skyriuje, gaudamas magistro laipsnį. Buvo vėliau pakviestas profesoriauti Petrapilio Universitete, kur buvo privatdocentu, vėliau buvo docentu Petrapilio fiziko-neurologiniame institute. Įsikūrus Lietuvos universitetui, kurį laiką čia buvo profesoriumi socialinių mokslų, visuotinos istorijos. 1918 m. lapkričio mėn. 11 d. susidarius pirmajam Lietuvos ministerių kabinetui, prof. Voldemaras buvo ministeriu pirmininku ir užsienio reikalų ministeriu. Ministerių kabinetams keičiantis prof. Voldemaras užsienio reikalų postą išlaikė iki 1920 m., kol šeštame kabinete jį pakeitė Purickis. 1926 metais, po gruodžio mėn. perversmo, valdžioje įsistiprinę tautininkai vėl Voldemarą pakvietė ministeriu pirmininku ir užsienio reikalų ministeriu keturioliktajam kabinetan. Po keletos metų prasidėjo varžybos dėl įtakos tarp Smetonos ir Voldemaro. Voldemaras buvo ištremtas ir uždarytas Utenos kalėjime. Būdamas valdžioje Voldemaras yra padaręs eilę veiksmų varžančių tikėjimo ir Bažnyčios laisvę, bet patekęs į kalėjimą pataisė savo moterystę pagal Katalikų Bažnyčios reikalavimus ir parašė Kristaus gyvenimą. Katalikams neparodžius susidomėjimo, tas veikalas nebuvo išleistas. Vėliau Voldemaras buvo ištremtas į užsienį.

Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo žinių, kad Voldemaras grįžo taipgi į Lietuvą ir kad jisai buvęs bolševikų areštuotas ir išvežtas į Rusiją. Per paskutinius trejetą metų nieko nebuvo girdėti nei kur yra prof. Voldemaras, nei—ar jisai dar gyvas.

Naciai Sunaikino Daug Lietuvos Meno Vertybių

(LKFSB) Lietuva niekados nepamirš tų barbariškų nacių darbų: žodyno sunaikinimo, sudeginimo lietuviškų dainų melodijų, plėšimo meno ir mokslo turtų iš Lietuvos švietimo įstaigų. Patyrėme, kad Lietuvos meno vertybės yra daugiau nukentėjusios, negu ligi šiol žinojome. Renavos ir Anapolės dvarų kultūros ir meno turt? išgrobstė kompartijos ir GPU funkcionieriai. Gelgaudų pilyje bolševikai išdaužė langus, išplėšė lentas ir parke iškirto medžius. Pilies požemiuose sukrovė burokus ir bulves, kas žymiai pakenkė pilies patvarumui. Iš Pajūrio dvaro, Šilalies valsč., Tauragės apskr. 1940 m. liepos 29 d. raudomarrietis leitenantas išsivežė daugiau kaip 20 senoviškų baldų. Iš Gečionių dvaro, Leliūnų valsč., Utenos apskr., Utenos komunistų partijos apskrities komitetas išvežė jau suregistruotus geresnius stilinius baldus. Iš Šaukėnų dvaro, Šiaulių apskr., 1940 m. rugp. 30 d. raudonarmiečiai karininkai išvežė visus dvaro baldus. Iš Platelių dvaro, Kretingos apskr. raudonarmiečiai išvežė brangų smuiką ir kt. daiktus. Rietavo dvaro, Rietavo valsč., daiktus bolševikai atplėšę duri išmetė lauk į kiemą ir į daržinę, apie 10 dalykų — paveikslų ir baldų pasiėmė, kitus sunaikino, pvz. XVI amž šautuvams dėti stalą. Į Platelių dvarą, Kretingos apskr 1941 m. gegužės 20 d. atvažiavo Kretingos kompartijos sekretorius ir atplėšė Kultūros Paminklų Apsaugos Įstaigos plombas. Čiulių dvare bolševikai subadė durtuvais esančių portretų veidus suplėšė knygas ir sunaikino sudaužė daug kitų daiktų Reikiamos globos meno turtams nebuo ,nes į centrines įstaigas buvo padėti svetimieji . Taip meno Reikalų Valdybos viršininko padėjėju buvo paskirtas rusas Genadijus Čučkalovas, o Komisaru Taryboje kultūrinius reikalus tvarkė iš Maskvos atsiūstas rūsas Aleksandras Popovas (Žiur. "LTSR Vyriausybės Nutarimų ir Potvarkių Rinkinys" Nr. 4-7, 1941 vasario 15 d.) Vyriausios Lieteratūros ir Leidyklų Valdybos viršininkų nuo 1940 m. spalių 14 d. paskirtas rusas Vasilijus Procenko, bolševikų profesinių sąjungų kultūros ir švoietimo įstaigų centro reikalų vedėja buvo paskirta izraelitė Komodaitė kuri bolševikams okupavus Lietuvą sudarinėjusi areštuotinų lietuvių sąrašus, taigi dirbusi čekistės darbą. Tie dalykai mokėta jungti. Juk ir Snieškus, buvo drauge ir žvalgybos viršininkų ir kartu komunistų partijos sekretoriumi, taigi turėjo visas priemones savo rankose bolševikų partijai nepritariančius žmones ir juos pašalinti. . .

Dabartinėje nacių okupacijoje gal dar blogiau visos aukštosios mokyklos uždarytos, į svarbesnius kultūrinius postus sukišti vokiečiai. Dviejų okupacijų patyrimais faktais įrodė, kad tik nepriklausoma Lietuva turės geriausias gas savarankiškam kultūros gyvenimo ugdymui.

RAŠYTOJO IR DAILININKO VYT. BIČIŪNO SUKAKTIS

(LKFSB) — Vienas gabiausių žmonių Lietuvoje buvo Vytautas Bičiūnas. Jisai žymus rašytojas, kalbėtojas, teatralas irnet dailininkas. Gimęs Klovainių bažnytkaimy, Šiaulių apskr. 1893 m. rugs. 1 d. (senu kalendorium-rugp. 20 d.), taigi šiemet jam suei na 50 metų. Jaunatvėje lankė slaptą lietuvišką mokyklą. Šiaulių gimnazijos 6 klases persikėlė į Kazanių, kur ketverius metus mokėsi dailės. Prasidėjus Didžiajam Karui persikėlė 1914 m. į Petrapilį, čia dirbo lietuvių komitete ir "Lietuvių Balso" redakcijoje. 1918 m. grįžo į Lietuvą ir čia ėjo įvairias pareigas

Jo kaikuriuos vertingus piešinius yra įsigijusi Čiurlionies galerija. Jis net gi yra dailiai dekoravęs bažnyčias, pav., Antalieptėje. Jo yra piešta ir teatro dekoracijų. Jis taipgi yra parašęs visą eilę teatro veikalų ir sukūręs daugelį vaidinimų dėl radijo. Jo balsas buvo dažnai girdimas iš Kauno radijofono. Gaila, kad tas gabus lietuvis, dabar sukaktuvininkas, be jokios kaltės yra išgabentas į Sibirą ir mes neturime žinių ar dar jis tebėra gyvas.

CARSON CAFE
F. SAVICKAS, Sav.
LIETUVIŠKA UŽEIGA
Liquors, Wines and Beers
HEmlock 9529
2019 Carson Street,
S. S. Pittsburgh, Pa.

COurt 8304 VISUOMET VESU
CAPLAN'S RESTAURANT
LOUIS CAPLAN, Savininkas
"Visuomet Geri Valgiai"
1229 Fifth Avenue Pittsburgh, Pa.
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

JOHN'S MEAT MARKET
JOHN GREBLIUNAS, Sav.
A Fine Selection of High Quality Fresh Meats is Particularly Handled
HOmestead 2589
1601 McCLURE ST. HOMESTEAD, PA.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ FARMACIJOS ĮSTAIGA AMERIKOJE
IŠDIRBA VISOKIUS NAMŲ GYDYMO VAISTUS, SKUTIMOSI, BEAUTY-SHOP IR KITOKIUS PAUDERIUS
SWEET MANUFACTURING CO.
MANUFACTURING PHARMACISTS
281-283 CORLISS STREET
TEL.: FEDERAL 5678
PITTSBURGH PENNSYLVANIA

Užkrečiamos Ligos Baltijos Valstvbėse

WASHINGTON, D. C.—Raportai, kurie nesenai pasiekė Karo Informacijų Biurą, praneša, kad šiltinė, difterija, influenza ir kitos užkrečiamos ligos siaučia Baltijos valstybėse.

Pagal šį raportą, ligas negalima tinkamai kovoti todėl, kad nėra užtektinai gydytojų ir kad jie patys serga. Žiurkių problema yra baisi. Žygiai prieš žiurkių plėgą nebuvo pasekmingi, jų skaičius dar pasididino.

—O. W. I.

Įsitėmyk gerai ir užsirašyk savo širdyje, kad kiekviena diena metuose gerai praleista yra geriausia tavo gyvenime.

HELP WANTED MALE

Reikia Darbininkų

NOTICE TO EMPLOYEES
W. M. C. RULING
Workers now employed in essential industry must secure a Statement of Availability before transfering to another job. transferring to another job.
NOTICE TO EMPLOYERS
Workers who possess any of the skills which appears on the list of critical occupations CAN NOT BE HIRED unless referred to you by the United States Employment Service (List is available at all U. S. E. S. offices).

MEN for Storeroom,
Housemen,
Also Yard Men and
Bar Boy.
Permanent Positions
Age 18-60
Union Scale
Apply Timekeeper
HOTEL SCHENLEY

HELP WANTED FEMALE

Reikia Darbininkių

WOMEN—
Slip Cover and Drapery Sewers
Also
Power Machine Operators
Apply
GIMBEL'S WAREHOUSE
21st & Wharton Sts., S.S.

Women
Cooks
Dish Pantry
Kitchen Employees
Permanent Positions
Age 18-50
Union Scale
Apply Timekeeper, 9 to 5
HOTEL SCHENLEY

NIGHT CLEANING WOMEN
Mopping and Scrubbing Work
Hours: 5:30 p.m. to 2:00 a.m
Regular Jobs
High Wages
Apply
KAUFMANN'S
Employement Office
10th Floor

LIETUVOS KANČIA IR JOS POETAS

Putinui 50 Metų; Tremtinio Poezija Apie Tėvų Žemę; Poeto Žodis Išgamoms; Skausmui Slapčia į Krūtinę Užėjus Putino Vidaus Kovos ir . . . Malda

Nepaslaptis, kad rašytojas Putinas nuo altorių nuėjo į šešėlius. Teisingai gabus jo kūrybos vertintojas Dr. J. Grinius pastebėjo:

—Ką gi padarysi, kad širdis kartais ir šviesius protus palenkia savo pusėn ir klaidina . . .

Bet su galutiniu sprendimu mes dar turime neskubėti; Putinas dar tik švenčia 50 metų gyvenimo sukaktį ir mes dar turime laiko palaukti, kur jo gyvenimo kelias pasineš, turėdami gerų vilčių; juk ligšiolinėje jo kūryboje mes randame tiek daug talentingos poezijos skirtos iškėlimui didžiųjų idealųDievo ir Tėvynės. Poeto sukakties proga daugiau įsiskaitysime į tuos posmus.

Lietuva—Įkvėpimo Šaltinis

Termtinio kančias pergyvenęs ir tėvynės ilgesį pažinęs poetas Mykolaitis-Putinas tėvynėje randa šaltinį įkvėpimo savo kūrybai:

O plaukė tos mintys skaisčiąja gija.
Lietuva! Tai tu jas gimdei manyje,
O aš jų kiekvieną žodelį vien tau
Į dainų vainiką įpint papratau . . .

Poetas mato Lietuvos vargus, juos pergyvena:

Tų dūmų juoduos sūkuriuose skendai,
Kankinama skausmo galingo.
O graudūs nelaimės dejonių aidai
Be atbalsio sklaidės ir dingo.

Rašytojas nori padėti, gelbėti, bet jisai jaučiasi esąs ne kardo, o plunksnos žmogus, kurs skuba nešti tėvynės sūnams paguodą savo daina:

Tačiau tik skundus aukoju tylius,
Ne drąsų karingąjį gandą skelbėjo.
Man įteikė Viešpats ne kardą—kanklius;—
Ramybę širdis pamylėjo.

Karo Gaisrų Sunaikinta Tėvų Žemė

Užtat taip jautriai jisai tėvynės sopulius atkuria:

Tyrieji upeliai krauju nudažyti;
Aplinkui juodi degėsiai vien matyti
Ant lauko duobėto ir pliko.

Karo nuteriotoje tėvynėje poetui vaidenasi m i r t i e s šešėliai:

Tiršti šalti mirties ūkai
Užklojo šalį mūs pilkai.
Linksmai neskamba ten daina
Vien skundžias žemė kruvina
Vien kartais varnas sukranksės
Siurpius garsus kapų giesmės.

Poeto akyse vaidenasi iš krauju laistytos tėvynės žemės išdygusios kančių gėlės:

Tai tavo, lietuvi, nelaimė visa
Sužibo gailių ašarėlių rasa;
Tai pervertu kardo širdžių milijonai
Palaistė krauju tavo šalį raudonai.

Tremtinių Dejonės

Didžiojo karo uraganai atūžiant daugelis Lietuvos žmonių išvažiavo į įvairius Rusijos imperijos miestus. Tarp tūkstančių tremtinių buvo ir Mykolaitis-Putinas, dėl to jis, kentėjusios širdies jautrumu, pina tremtinio likimą su Lietuvos atgimimu:

Vargingos tėvynės vargingi vaikai!
Nekeikime savo skausmingo likimo!
Mūs skriaudos, mūs ašaros, kančios, vargai
Ir slėgiantys dvasią tamsybės rūkai—
Tai sėkla šviesaus Lietuvos atgimimo.

Poetas supranta lietuvaitės tremtinės ilgesį ir net nori jai nuoširdų patarimą duoti:

Sunku čionai užtraukt dainelę
—Cionai nėra žaliųjų rūtų.
Žiūrėk, bent graži sesele,
Kad man širdy rūta nežūtų.

Ištrėmimo sunkumuose jis primena galingą ramstį—lietuvišką dainą, nes "su daina gi kęst nei kovot nesunku." Ir jis gaivina viltį, kad dar sugrįšim:

Nors vargsiu, kentėsiu, bet grįšiu tenai,
27-20
Ir toks palengvėjimas, kad nejučiomis
Kartoji tą vieną vienintelį žodį:
Viešpatie, Viešpatie, Viešpatie!

Pasaulio Kūrėjas jam kaip tikras tėvas ir poetas Jam nuoširdžiai pasisako:

—Tiktai, Kūrėjau, neįstengsiu aš numarint širdies . . .

Bet vistiek jis kartoja savo pasiryžimą:

Aš pats savęs išsižadėjau—Svajonių ir sapnų.
Aš širdį tau vienam, Kūrėjau, Aukoti ketinu.

Poetas Dvasios Kovose

Poetas atvirai išpažįsta savo širdies blaškymąsi ir sielos kovas ir atsidusta, "betDieve, negaliu . . .

Nes nedavei išties,
Man akmenio širdies.

Jis pasisako, kaip stipriai jaučia žemės žodį:

Tu pasėjai mano gyvastį, dangau,
Bet aš čia juodojoj žemėj išdygau . . .

Ir vis tik siela nesitenkina dirbtiniu žemės džiaugsmu:

Dirbtinio džiaugsmo, pirktinės laimės
Sukeltai sielai mažai, mažai.

O vis dėlto it širdies sapnai tokiais sūkuriais kartais sielą pagauna:

Bet, Dieve mano, kaip dažnai
Vylingi ir tušti sapnai
Saldžiai tebjaudino krūtinę
Ir siūlė ateitį auksinę.
Ir nesenai tik supratau,
Kad tie vaizdai, širdie, ne tau;
Ne tau laisvi dainų keliai,
Ne tau nei žvaigždžių spinduliai.

Ir tų sopulių gainiojamas poetas bėga ieškoti ramybės po kryžiaus medžiu:

Tada tiktai liūdėsio skausmu didžiu,
Parpuoliau ant kelio po Kryžiaus medžiu—
Ir ašaros karčios patvino versme
Ir guodė man sielą nebvilties skausme.
Pakilo galva ir atgijo širdis
Ir, rodos, nušvito juodoji naktis.
Tada pakilau ir jausmu atgijau,
Vėl leidaus žingsniuoti pradėtu keliu.

Rūpintojėlis

Jei Strazdelis mums davė neužmirštamą giesmę "Pulkim ant kelių," tai Putinas panašaus populiarumo susilaukė savo puikia mintimi "Rūpintojėlis." Tą žodį mielai kartojo Lietuvos inteligentai, Rūpintojėlį ne tik menininkai aprašinėjo savo kūriniuose, bet jo didingą atvaizdą statė pasaulinėje parodoje ir net ne vienas toli nuo Kūrėjo sparno nuėjęs inteligentas pagarbiai ant savo stalo dėjo lietuvišką stovylėlę Rūpintojėlio; tačiau ne visi gerai atmena tą eilėraštį, kuris iškėlė Rūpintojėlio garbę Lietuvoje, o šiuose posmuose apie pakelės lietuvišką kryžių-Rūpintojėlį yra tiek jautrios poeto sielos ir tiek gražių lietuviškos liaudies bruožų:

Kur tėviškės liko pliki pelenai,
Kur meile tesidžiaugė mano širdis,
Kur saldžiai prabėgo jaunystės dalis.
Tenai ant brangių, nors skaudžių man griuvėsių
Iš naujo gyvenimui pamatus dėsiu.

Arba eilėraštyje "Tėvų Salis' jis dar nuoširdžiau savo ilgesį ir savo viltis apdainuoja:

Ir mes klajūnai, su ryto giesme
Svetur sukeltus skausmus išliesme
Ir grįšim, grįšim silpni, išbalę,
Bučiuosim žemę, gaivinsim galią.

Net ir didieji džiaugsmai svetimoje šalyje, kaip Velykų linksmybės, nenumaldo jo ilgesio—ir tada jam tėvų žemė vaidenas:

Čia nieks neišgydys širdies sužeistos.
Iš ilgesio nuolat krūtinė vaitos
Ir mintys tik skris į tą šalį,
Kur niūkso šalykeliais brolių kapai,
Kur dar jautriau skamba Velykų varpai,
Kur sesės dabina daržėlį.

Kova Už Tėvų Žemę

Bet poetas jaučiasi kaip pranašas, kaip šauklys kviečias į kovą už pamintas tėvų žemės teises:

Visi drauge pulkit į kovą mirtinę,
Laimėkit ir grįžkit į tėvynę.

Sau ir kitiems jis nori pasakyti:

Geriau man vargti, kęst, kovoti,
Kad ir žaibai aplinkui švies',
Negu ramiai tamsoj miegoti
Be jausmo, galios ir minties.

Poetas taip nori, kad bendroj kovoj visi rastų susitarimą:

Kovokite, broliai, keliais įvairiais
Su savo vargingos dalies sūkuriais.
Saly svetimoj susitikę kartu
Pasveikinkit brolį tėvynės vardu.
Bendri idealai ir meilės vienybė—
Didžiausia skausmuos atspirtis ir galybė.

Ir toje kovoje jisai tikisi Dangaus palaimos:

O mūsų trūsą kaip gyne,
Galingas, didis mūsų Dievas.

Ištarmė Išgamoms

Jei poetas jautrus kenčiantiems ir įkvėpimą nešąs kovojantiems, tai jis rūstus išgamoms ir jiems primena:

Pančiai kalami tėvynei,
Lietuvai, kurią pamynei.

Ir savo neužmirštamoj poemoj "Kunigaikštis Zvainys" poetas senelio krivio lūpomis prabyla:

O jūs, kur man kruvinat širdį nūnai,
Prapulsit visi be žymės, kaip sapnai.
Matau aš, ant jūsų niekingo likimo
Išspausta žymė prakeikimo
. . . . . .
O tu, kurs švenčiausių jausmų užsigynei,
Deja, esi žuvęs ir sau, ir tėvynei!
. . . . . .
Prakeikiu tave, nelaimingas, kartu
Ir savo, ir kenčiančių brolių vardu.

Malda Už Kritusius

Nuo mielos savo tėvynės minčiai netoli į Amžinąją Tėvynę, ypač gi lydint į ten kritusių brolių vėles:

Sugrįšime, broliai, atgal į tėvynę—
Į juodus dirvonus, duobėtus laukus,
Ir ten pamatysime vėl nusiminę
Naujai mylimųjų supiltus kapus.
Ir tuomet paskendę naujuos sopuliuos
Vėl maldą sukruvintos širdys dejuos:
Suteik numylėtųjų sieloms, o Viešpatie!
Amžiną atilsį.

Ir šiaip kituose sunkumuose jis ragina tiesti ranką dangun:

Tik per sunkų žemės tvanką
Tiesk dangun, jaunuoli, ranką:
Ten tavo mintis.
Ten nuo krašto ligi krašto
Ant žvaigždėto gyvo rašto
Spindi ateitis.

Kentėjimai jam šventi, kuriuos reikia aukoti, sudėti ant altorių:

Ir sudėsim ant altorių,
Ir ant aukurų užžiebsim,
Ir skliaustais aidėt paleisim
Ir užbursim į varpus—
Ką mes kentėm, ką godojom,
Kaip svajojom, kuo tikėjom . . .

Į Padanges!

Ypač jautrus Putinas tėvynės gamtai: Jos grožis jo mintis kelia į padanges:

Tyri spinduliai sesutės žvaigždutės
Padangėj plačiai išsklaidyti
Nuo žemės pakilt mano minčiai padės—
Su angelais Dievo skraidyti.

Jis ypatingai stebisi didinga pasaulio tvarka ir sušunka: " . . . viskam tvarką duodamas sutartiniąja, rodai, Viešpatie, savo išmintį begaliniąją." Į Dievą jisai kreipiasi, kaipo į "didį šviesos Davėją" (Putino Raštų I t., pusl. 12), kaip į Rėdytoją, kurio slėpinius ir poetui sunku suprasti (pusl. 75). Jis apgieda Apveizdos budinčią akį:

O virš gaivalingų ugninių verpetų,
Didžioj užgesintų pasaulių ramybėj,
Kaip spindinti žvaigždė zenite įsmigus,
Tebeveizės budrioji Kūrėjo akis.

Visam pasaulyje jis mato Dieviškojo Kūrėjo pėdsaką:

Gražus gi pasaulis visatos didybėj
Suderintas amžiais didžios Išminties,
Prie amžino tikslo sau kelią nuties.

Ypatingai graži yra jo simbolika — palyginimai—Dievo meilės su ugnimi žemės širdyje:

Džiaukis, žeme. Tavo kraterių gelmėse
Dar pirmykštės Dievo liepsnos neišblėsę,
Gaivalinę šviesią laisvę pamylėjus,
Tu gimdai naujos buities laisvus kūrėjus,
Tu vergų nebylias širdis įsupai.

Poeto Maldos

Ir tos Kūrėjo didybės pagautas, poetas prisipažįsta, kad "dvasiai sumenkėjus" jisai ieško dangaus gaivinančių rasų: "O skausmui slapčia į krūtinę užėjus (jis tegali) vien melst Visagalį."

Bet toji jo malda yra neįprasta, pačios širdies diktuota; poetas prisipažįsta:

Iš knygų
Nors mokytas ilgai, aš melstis nemoku.
Nei Dievo prašyti, nei Dievui dėkoti.
Parpuolęs ant kelių
Nemoku.
Bet esti—
Bet esti tokių valandų ypatingų,
Kada nežinai, nei iš kur nei dėl ko
Krūtinę užplūsta toks giedras ramumas
Dievuli mano, kas per šviesios naktys.
Ir kas plačių padangių per aukštumas!
O žvaigždės, žvaigždės, didelės ir mažos
Taip spindi, net graudu, Dievuli mano.
Išeisiu, sau tariau, ant lygaus kelio:
Ant lygaus kelio tai valia valužė,
Ant lygaus kelio šviesiąją naktužę
Tai tik jaunam plačias dūmas dūmoti.
Bet kam gi tu, budrus Dievuli mano,
Prie lygaus kelio rūpestėliu rymai?
Prie lygaus kelių, kur vargų vargeliai
Vieni per dienas dūsaudami vaikšto . . .

K. J. Prunskis.

Nemesk Karo Darbo

Jeigu dirbi karo darbą arba prie svarbaus civilio aptarnavimo, pasilik prie to darbo iki karo pabaigos. Amerikos vyrai ir moterys industrijose šiandien yra nariai milžiniško būrio žmonių, kurių šventa pareiga yra gaminti ginklus, kurie mums taip būtinai reikalingi sumušti Ašį. Ir tik tavo tinkamas darbas, kuris padeda karo pastangai, įgalina atlikti savo dalį tamę būryje žmonių.

Kada tik pakeiti darbą daug laiko sugaišinama iki išlavinamas kitas darbininkas tam darbui, o pats besimokindamas naują darbą taipgi savo laiką gaišini.

Dar neįvyko sprendžiamos kovos—kovos, kurios laimės šį kara ir sugrąžins mūsų jaunuolius namo greičiau—bet tas priklauso nuo mūsų gabumo aprūpinti mūsų kovojančius vyrus su daugiau ir geresniais įrengimais, negu mūsų priešai turi. Dabar tas už viską svarbiausia. Pasilik prie savo karo darbo. Tas gal reikšti laikinus nepatogumus bet valdžia, apylinkė, darbdaviai—visi pasiryžę korektuoti tuos nepatogumus kad tik tave laikyti prie darbo iki pergalės.

—O. W. I.

Reikia dvieju, kad kalbėti tiesą: vienas kalba, o kitas klauso.

Raud. Kryžiaus Amatų Klasės

Prie sąrašo visokių savanorių aptarnavimų, kuriuos Raudonasis Kryžius parūpina ginkluotoms jėgoms, dar kitas pridėtas: įvairiausių rušių gabumų ir amatų klasės, kad sveikstantieji ir sergantieji vyrai, tarnybos ligoninėse, galėtų naudingai praleisti liuoslaikį. Šis skiriasi nuo "occupational therapy" ką moka medikaliai išlavinti darbininkai. Šioj Raudonojo Kryžiaus programoj dirba prityrę apylinkės artistai ir amatninkai, ir visų pirma tai yra amatų ir pasilinksminimo projektas.

Prieš metus laiko pradėtas keliose didelėse militarinėse ligoninėse, kaipo išbandymas, projekto pasisekimas pasirodė toks puikus, kad dabar jis isteigtas visose ligoninėse, kurių tik viršininkai pareiškė noro pradėti projektą. Programos ligoninėms pritaikintos su patvirtinimu medikalių viršininku, kurie pilnai įvertina vietinį talentą.

Vyrai gali pasirinkti iš sekamų amatų: knygų apdarymą, dažymą, odos apdirbimą, braižymą ir planavimą, metalo apdirbimą, audima, drožinėjimą, puodų gaminimą, kilimų audimą, tapyba bei medžio apdirbima. Kiekvienos programos vykdymas yra rankose patyrusio amatninko. Populiariškiausi yra statymas laivų ir areroplanų modelių, odos apdirbimas, medžio apdirbimas ir puodų gaminimas. Daugelis sveikstančių vyrų mėgsta gaminti armijos ir laivyno ženklus. Jie juos visur pritaiko. Jie apdangalus apdailina su ženklais, išdrožę iš medžio, gamina iš molio, mezga ir piešia juos.

Šį aptarnavimą parūpina Raudonojo Kryžiaus Ligoninių ir Pasilinksminimų Korpuso Amatų ir Gabumų Vienetas. Nariai šių vienetu yra ekspertai jų specialinėse dirvose ir aukoja savo laika. Aukščiausi standartai, kultūriniai ir ekonominiai, būna užlaikomi, kad ateityje išmoktieji amatai šiems vyrams būtų naudingi.

Puikios programos išvystytos tose vietose, kur projektai jau veikia. Prityrę artistai ir amatninkai aukoja laiką šiam Raudonojo Kryžaius darbui. Pasisekimas šių programų priklauso nuo to, kiek talentų vietoje randasi. Visos apylinkės turi artistu, baldu gamintoju, medžio apdirbėjų ir kitų prityrusių amatninkų ir darbininku, kuriu dauguma dabar noringai nori aukoti savo laiką sužeistiems ir sergantiems mūsų kovojančiose jėgose vyrams, per Amerikos Raudonojo Kryžiaus projektą.

American Red Cross.

LONDON, Sausio 3 d.—Vokiečių karo vadovybė įsakė užgesinti visas šviesas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Nusižengę gyventojai bus baudžiami mirties bausme. Naciai ėmėsi šiu priemonių dėl artėjančių karo veiksmų.

CLEVELAND'O ŽINIOS

Lietuvių Žinios
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Dr-ja, Inc.

Kainuoja

Suv. Valst. metams	$2.00
Suv. Valst. pusmečiui	$1.00
Užsieny metams	$3 00
Užsieny pusmečiui	$1.50

Skelbimų kainos sulig susitarimo

6802 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio
Phone ENdicot 4932
Atstovas: Mr. P. A. SUKYS

Lithuanian News
Weekly Publication
Issued by
The Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.

Subscription Rates

In U. S. A., six months	$1.00
In U. S. A., one year	$2.00
Other Countries one year	$3.00
Other Countries six months	$1.50

Advertising rates on application

6802 SUPERIOR AVENUE
Cleveland, Ohio

Representative: Mr. P. A. SUKYS

Nuolatinės Pagelbos P-lės Švč. Parapijoj

Rengiama Šauni Vakarienė

L. R. K. Moterų Labdarybės Draugija rengia šaunią vakarienę sausio 16 dieną, parapijos salėje, 18022 Neff Rd. Pradžia 5:30 val. vakare. Bilietas tik $1. Vakarienė bus labai skani; po valgio šokiai ir kitokie pasilinksminimai. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Širdingai prašome clevelandiečius atsilankyti. Malonėkite įsigyti tikietus iš anksto, nes be tikietų atėjus, galima netekti skanios vakarienės. Dabar su valgiais reikia iš anksto apsirokuoti.

Komisija.

Moterų Labdarybės Draugija priešmetiniam susirinkime išrinko 1944 metams valdybą, kurion įėjo beveik tos pačios narės:

Pirmininkė—K. Magilienė, vice-pirmininkė—M. Cicėnienė, nutarimų rašt.—B. Jackienė, finansų rašt.—S. Amšiejienė, kasininkė—M. Kaminskienė, kasos globėjomis—P. Šerkšnienė ir B. Bielskienė, tvarkdarė—E Garnienė.

Į A. L. Tarybos skyrių delegatėmis pasiųstos: M. Račkienė ir Z. Bielskienė, o korespondente išrinkta B. Jackienė.

Koresp.

CLEVELAND, Ohio.—Septyniolika ką tik įšventintų kunigų pirmąjį kunigišką palaiminimą suteikė arkivyskūpui J. Schrembs ligoninėje, kurioje jau gana ilgokas laikas, kaip senelis Clevelando arkivyskūpas serga.

Mandagumas nieko nekainuoja, bet viską laimi.

Dabok sveikatą ir jei ją turi, dėkok Dievui—lygink jos vertę su grynos sąžinės verte.

MULIOLIS
INSURANCE AND REAL ESTATE
6606 Superior Ave.

Mike Kudzus
visiems gerai žinomas kambarių popieruotojas ir dekoratorius.
Reikale šaukite RA—9065
antrašas:
1186 E. 82nd STREET
Cleveland, Ohio.

Apsidairius

Svarbus Pranešimas Clevelando Lietuvių Visuomenei

Šią savaitę, šeštadienį, sausio (January) 8 dieną, 7:30 val. vakare, N. Wilkelio namuose (6202 Superior Avenue) šaukiamas labai svarbus **Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus susirinkimas**, kuriame bus išklausyti pranešimai veikiančių komisijų dėl prisirengimo Vasario 16 d. minėjimui ir apie kitus svarbius tarybos darbus.

Gerb. Tarybos nariai ir kiti geros valios broliai ir sesutės lietuviai, kuriem svarbu mūsų šalies pergalės ir Tėvynės Lietuvos gelbėjimo reikalai, nuoširdžiai esate kviečiami kuoskaitlingiausiai šiame susirinkime dalyvauti. Nepamirškite susirinkimas pirmą Subatvakarį po Naujų Metų.

A. L. Tarybos
Clevelando Skyriaus
Pirm. M. S. Drasutis
Sekret. B. Jackienė

Gavo Laišką iš Lietuvos

Barbora Jackienė, per Raudonąjį Kryžių, gavo laišką iš savo tėviškės, nuo brolio Povilo Vyšniausko, Pelyčių kaimo, Šimonių valsčiaus, Panevėžio apskričio. Laiškas rašytas rugpiūčio 31 d., tik 23 žodžiai, rašytas vokiškai. Laiško turinys:

"Aš ir mano šeima esam sveiki, tebegyvenam ant savo ūkio ir savo namuose. Mes norim žinoti ir apie jumis, lauksime nuo jūsų žinios."

L. K. Moterų Choras Surengė Naujų Metų Sutikimą

L. K. Moterų Choras surengė P-lės Švč. Nesiliaujančios Pagelbos parapijos salėje šeimynišką naujų metų sutikimą. Prie skanių užkandžių ir šiltos kavutės, visi draugiškai pasikalbėdami, tarpais ir sudainuodami, gražiai praleido paskutines senųjų metų valandas. Sutikę Naujus 1944 Metus, visi linksmai sveikinosi ir linkėjo vieni kitiems linksmų ir laimingų Naujų Metų. Choristės širdingai dėkojo gerb. kleboniui kun. J. Angelaičiui už davimą salės dėl Naujų Metų sutikimo.

Choro mokytoja A. Miliauskaitė spaudžia choristes mokintis dainų dėl vasario 16-tos, Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo. Šį sekmadienį, 3 val. popiet, bus praktika p. Nemanių namuose, 6901 Whitney Ave. Kurios moterys norėtumėte prisidėti prie šio choro, prašome ateiti į pamokas, nes mes norėtumėm padidinti chorą.

Dainininkė.

Lankėsi pas Tėvelius Corp. Chris J. Tulauskas

Corp. Chris J. Tulauskas, U. S. M. C., iš New Bern, N. C., lankėsi per šventes pas savo tėvus Joną ir Juzefiną Tulauskus, 6619 Lawnview Ave. Aplankė visus giminės ir pažįstamus, bet draugų savo, su kuriais pirmiau žaidė, nerado—veik visi jie pašaukti tarnybon.

Viešėdamas pas tėvelius corp. C. J. Tulauskas išsireiškė: "Aš tikiu, kad Dievas mums padės nugalėti priešus ir sveikiems bei gyviems grįžti į savo namus."

Corp. Chris J. Tulauskas išvyko atgal į savo stovyklą gruodžio 25 d., 7 val. vakare.

Labai Svarbus Namų Savininkų Mitingas

Ateinantį trečiadienį, sausio 12 dieną, 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje įvyks labai svarbus namų savininkų mitingas, kuriame maloniai prašau visus lietuvius namų savininkus dalyvauti.

Tame mitinge bus išdėstytas raportas iš pereitų metų darbuotės ir svarstomi numatyti darbai, kuriuos turėsime atlikti šiais metais.

Taipgi šiame mitinge bus amerikonai kalbėtojai, kurie išaiškins visus namų savininkams rūpimus klausimus.

Atminkite, kad tik būdami namų savininkų organizacijoje ir lankydami susirinkimus galite atnešti daug naudos sau ir kitiems.

Pirm. K. Štaupas.

Mirė Jurgis Juraitis

Pereitą savaitę, gruodžio 29 d., mirė Jurgis Juraitis, Amerikoje išgyvenęs apie 50 metų. Per pastaruosius 20 metų velionis gyveno Clevelande, gi kitą dalį amžiaus gyveno Shenandoah, Pa.

Per porą pastarųjų metų velionis gyveno Clevelando priemiestyje Willoughby, Ohio. Prieš kurį laiką nuvyko į Shenandoah, Pa., atlankyti savo ten gyvenančius du sūnus, susirgo ir mirė pas sūnų Jurgį.

Palaidotas su iškilmingomis pamaldomis iš lietuvių parapijos bažnyčios, Shenandoah, Pa.

Velionis paliko liūdinčius tris sūnus, kurių vienas gyvena Clevelande, du Shenandoah, Pa., ir dvi dukteris, Mrs. W. Egan ir Mrs. Vic, kurios gyvena Glass Ford, Fort Lauderdale, Fla.

Velionio moteris ir šeimos motina mirė 1928 metais. Velionis buvo 78 metų amžiaus.

Lai būna jam lengva šios šalies žemelė.

—S. A. P.

Labai yra blogos pasekmės, kuomet už neapykantą atsimokama neapykanta.

Baltijos Frontas

Vokiečių raportas, jog raudonoji armija pradėjo didelį puolimą į pietus nuo Nevelio, nekuriems militariniams ekspertams atrodo, kad rusai šiaurėje pradėjo lauktąją ofensyvą. Rusai tyli—jų paprastas nusistatymas pradžioje kokio puolimo. Bet Maskvos radio pranešimas raudonajai armijai vokiečiams blogo pranašauja: "Žiemos metu matysime tokią didelės skalės sovietų ofensyvą, kokios dar niekad nematėme; žiemą patogus laikas raudonosios armijos operacijoms, kaip praeitos dvi žiemos parodė."

Nėra abejonės, jog rusai stipriai kirs šiauriniame fronte. Jie koncentruos jėgas prie Vitebsko-Nevelio, kirsdami į vakarus Dvinsko kryptimi ir bandydami pramušti kelią į Baltijos jūrą. Toks įsiveržimas suardytų visą vokiečių frontą į šiaurius tarp Ilmen ežero ir Leningrado, ir raudonajai armijai atidarytų trumpiausią kelią į Rygą ir Klaipėdą.

Sakoma, jog vokiečiai mobilizuojasi Estonijoj ir Latvijoj, kad sulaikius rusų puolimą, nes vokiečiai žino, jog toks pasekmingas sovietų įsiveržimas pakeistų vokiečių poziciją Suomijoj, nes duotų rusams stipresnę poziciją Baltijos jūrose. Apart to, linijos į Norvegiją būtų pavojun išstatytos ir, kaip praneša Berlyno radio, nekurie militariniai sluoksniai mano, kad naujieji įvykiai prie Nevelio yra tik pradžia kitų ofensyvų Amerikos ir Britų jėgų šiaurinėj Europoj.

Jeigu būtų pasekminga, tokia ofensyva įvykdintų svarbių pakeitimų visoj militarinėj situacijoj šiaurėje. Nes jeigu vokiečiai pasitrauktų iki Rygos įlankos, tai militariniai ekspertai nurodo, kad taip darydami jie netektų Suomijos, nes pasitraukę iš pietinio kranto Rygos įlankos, jie negalės laikyti komunikaciją su savo pulkais Suomijoje, kuomet keliai per šiaurės Norvegiją labai keblūs.

Kitas Berlyno raportas—jog sovietų ofensyva gali labai būti pritaikintas re Aliantų invazijos iš šiaurės—parodo, kad vokiečiai pripažįsta, jog Norvegija ir Danija yra vartai į Europą. Maršalo Rommelio atlankymas Danijos tai patvirtina.

Reikia atsiminti, jog sovietų atakos nebus sukoncentruotos tik Vitebsko-Nevelio apylinkėje, vokiečių šiauriniame fronte. Tas gal bus svarbiausias žygis, bet jį ir kiti veiksmai parems. Į pietus, sovietai jau artinasi prie Baltgudijos ir objektyvas ten yra Minskas, svarbiausia vieta prie vienos iš dviejų geležkelio linijų, kuri užlaiko vokiečių poziciją Baltijoj — Varšavos - Smolensko kelias. Į šiaurę, sovietai gal užpuls dvi tvirtoves prie Ilmen ežero—Novgorod ir Staraja Russa, su tolesniu objektyvu Pskovu prie kitos svarbios geležkelio linijos — Varšavos-Dvinsko-Leningrado. Šie bus pagelbiniai veiksmai, kad sulaikyti vokiečių pulkus, kuriuos būtų galima naudoti sustiprinimui Vitebsko-Nevelio centro ir suardymui vokiečių komunikacijų.

Vokiečių susirūpinimą šiuo Baltijos grąsinimu parodo nesenai išleistas pranešimas švedų laikraštyje "Svenska Dagbladet," kuris aprašo evakuaciją Baltijos civilių gyventojų nuo pakraščių į vidų.

Manoma, kad šis žygis palengvins evakuaciją nacių jėgų jūrų transportais iš pietų nuo Leningrado, jeigu tik jų normalūs keliai bus nukirsti smarkiai puolančių sovietų jėgų centralinėj sekcijoj.

Wehrmacht, pagal švedų zoną prie Baltijos valstybių raportą, įsteigė draudžiamą viso jūrų kranto iki Klaipėdos, išskyrus miestus Taliną, Rygą ir Klaipėdą, nuo evakuacijos.

Įsakymas sujaudino vokiečius, kurie gyveno Baltijos valstybėse. Čia iš Reicho žmonės pulkais vyko į Talino ir Rygos ofisus, prašydami leidimų grįžti į Vokietiją. Verčiau oro užpuolimai Vokietijoj negu vietinių gyventojų neapykanta ir neišvengiamas krizis.

Baimė Slėgia Baltijos Respublikas

WASHINGTON. — Prie visokių kitų nelaimių, kurias kentėjo nacių terorizuojami Baltijos žmonės, naciai dabar pradėjo vykdyti isteriškus žygius prieš invaziją.

Švedų laikraštis "Sydsvenska Dagbladet," iš gruodžio 8 d., praneša, kad "Civiliai, išskyrus vokiečius ir pilnai ištikimus Baltijos gyventojus, iškraustyti į vidų už dviejų kilometrų pakrančio zonos, Baltijos valstybėse. Nepatikimus asmenis evakuoja iš įvairių salų. Vyrai, kurie yra tinkami militarinei tarnybai, jau pašaukti. Dideli skaitliai sveikų moterų dabar randasi Vokietijoj prie priverstino darbo."

Informacijų teikėjas buvo Rygoje prieš savaitę laiko ir sako, kad maisto padėtis Baltijos valstybėse yra tikrai katastrofiška. Juodosios rinkos visur veikia. Padėtis tokia kritinga, kad ją sunku aprašyti. Pagal oficialį įsakymą, langus galima atidaryti tik per dvi arba trís minutes per dieną.

O. W. I.

GRAIKAI PATRIOTAI UŽMUŠĖ 600 NACIŲ

—Cairo radio pranešimu, graikai patriotai, "labai svarbioj kovoj" Epirus provincijoj kelios dienos tam atgal užmušė 600 nacių. Pranešimas sakė, graikai atakavę motorizuotą grupę 7,000 vokiečių.

Lietuvą Pavertė Reicho Provincija

LONDON, Sausio 3 d. (ONA) — Administracinė Lietuvos Taryba įteikė kariškai vokiečių valdžiai memorandumą, kuriame reiškia savo nepasitenkinimą dėl visų Lietuvos reikalų tvarkymo. Londone leidžiamas lenkų laikraštis "Dziennik Polski" praneša, kad paruoštas memorandumas buvo įteiktas vokiečių generolui Just.

Tarėjai pareiškė nepasitenkinimą Lietuvos valdymo būdais. Nežiūrint į tūkstančių lietuvių mobilizaciją, nekreipiama jokio dėmesio į tautines krašto tradicijas. 100,000 lietuvių dabartiniu metu randasi vokiečių kariuomenėje, o kraštas valdomas tarytum tai būtų Vokietijos provincija, sako memorandumas.

Okupacinė vokiečių valdžia elgėsi labai netaktiškai su Pabaltijo gyventojais, todėl ir nepasitenkinimas ja didėja.

Sprogo ir Nuskendo U. S. A. Naikintuvas

NEW YORK, Sausio 3 d.—Įvykus dideliam sprogimui, vienas Amerikos naikintuvas šiandien nuskendo žemutinėj New Yorko įlankoj. Sprogimas sukrėtė kitas miesto dalis ir išbudino tūkstančius gyventojų anksti šį rytą.

Bent 163 laivo įgulos nariai buvo išgelbėti, 54 jų, sunkiai apdegę, buvo nugabenti į armijos Fort Hancock ligoninę. Pranešimas nieko nesakė apie žuvusiųjų skaičių.

Naikintuvas, priklausant nuo rūšies, turi nuo 150 iki 300 vyrų įgulą.

Sprogimas buvo toks smarkus, kad kiti jūreviai buvo trenksmo numesti vandenin. Po pirmo sprogimo, dar bebandant užgesinti kilusius gaisrus, įvyko antras sprogimas, po kurio laivas trūko pusiau ir nuskendo.

RUMUNIJA JAU PERKELIA MINISTERIJAS

d.—"Social Demokraten" žinia iš Ankara sakė, kad Rumunijos vyriausybė jau pradėjusi perkelti savo ministerijas į vakarinę Rumuniją, ir 1,000 turtuolių jau apleido sostinę ir apsigyveno savo ūkiuose.

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisnuota Laidotuvių Direktorė
Visiems Lietuviams norintiems musų kambarius leidžiame naudoti dykai.
Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitų patarnavimas. Važimai ligonių pervežimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulyg jsų pasirinkimo. Telefonuokit:
ENDICOTT 1763
6621 Edna Avenue — Cleveland, Ohio

Addison Furniture Co.
KRAUTUVĖS IŠPARDAVIMAS
Miegamų kambar, SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracal, Springai ir t. t.
10% to 50% NUOLAIDOS
Rakandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmainyk savo senus rakandus ant naujų dabar.
7210 St. Clair Ave. HEnd. 3417

P. J. KERŠIS
809 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAin 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašaliniuose miesteliuose kreipkites pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos-insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą.
Perku ir parduodu bankines knygeles.
Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

NAUJOJE VIETOJE
NIKODEMAS A. WILKELIS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Ir Balzamuotojas
Šermenims kambarius duodame vartoti nemokamai
Naujoj, moderniniai įrengtoj nuosavioj vietoj
6202-04 SUPERIOR AVE. HEnderson 9292